

Slovník pojmů k rámcovému programu Horizont 2020 a konsorciální smlouvě DESCA

V rámci projektů H2020 se uzavírá několik typů smluv. Vždy je to grantová dohoda. Na základě této dohody uděluje Evropská komise nejlépe hodnoceným projektům grant a zároveň stanovuje podmínky pro jeho čerpání. V rámci grantové dohody se ve většině případů nedají dělat úpravy – nicméně to neznamena, že některá ustanovení této dohody nejsou dispozitivní (tzn., mohou být upravena jinak/změněna). Tyto změny, resp. využití dispozitivnosti ustanovení grantové dohody se nejčastěji promítnou do konsorciální smlouvy. Konsorciální smlouva je smlouva, kterou mezi sebou uzavírají členové konsorcia a upravují si tak vnitřní pravidla a fungování konsorcia – Evropská komise do jejího uzavírání a obsahu v drtivé většině případů nezasahuje a její úprava je tedy čistě jen na členech konsorcia. Návrh většinou připravuje koordinátor a ostatní členové poté smlouvu připomínkují. Není jednoduché zorientovat se ve změti různých pravidel projektů H2020, ať už to jsou pravidla finanční, pravidla reportingu či pravidla duševního vlastnictví. Pro usnadnění této situace byla vytvořena modelová konsorciální smlouva DESCA, jejíž pojmy jsou v tomto slovníku také zohledněny. Tato modelová konsorciální smlouva se v projektech 7. rámcového programu poměrně hojně používala, a proto se tým, který ji vytvořil, rozhodl adaptovat tento vzor i na pravidla Horizontu 2020. Tento aktualizovaný vzor je dostupný na těchto stránkách: <http://www.desca-2020.eu/>

Tato modelová smlouva se většinou nedá použít v té podobě, ve které je ke stažení na internetu. Je třeba do ní zakomponovat specifika jednotlivých projektů, nicméně dá se na ní dobře stavět a hlavně se díky ní dá dobře orientovat v tom, co je potřeba v konsorciální smlouvě upravit – grantová dohoda nám v tomto ohledu mnoho inspirace nedává. Do konsorciální smlouvy je potřeba promítnout úpravu managementu, kterou konsorcium uvedlo v návrhu projektu. Dále je potřeba nastavit vyhovující finanční mechanismus a také upravit pravidla duševního vlastnictví. Právě duševní vlastnictví je v grantové dohodě nastaveno poměrně dispozitivně, což znamená, že některé změny oproti grantové dohodě si konsorcium může dohodnout právě v konsorciální smlouvě.

Konsorcium má povinnost uzavřít konsorciální smlouvu, pokud pracovní program nestanoví jinak. I v případě, kdy pracovní program říká, že konsorciální smlouva není potřeba, převládá názor, že i tak je součástí dobré praxe tuto smlouvu uzavřít. Jak je známo, grantová dohoda dává pouze obecná pravidla pro projekty a některá specifika musejí být zohledněna právě

v konsorciální smlouvě. Doporučení tedy zní nejen smlouvu uzavírat, ale i zasadit se o její podobu – tedy nebát se smlouvu připomínkovat. Tento slovníček pojmů, který byl vypracován na základě novější verze modelové konsorciální smlouvy DESCA doplněné o některé užitečné pojmy a cílem tohoto dokumentu je nejen překlad právních pojmů ale i jejich vysvětlení na základě praktických příkladů. Pojmy nejsou řazeny abecedně ale v pořadí, v jakém se vyskytují právě v modelové konsorciální smlouvě DESCA.

Slovníček je určen pouze pro účastníky a administrátory projektů H2020. Autorka tímto vyslovuje nesouhlas s jakýmkoliv dalším šířením tohoto dokumentu, ať už tištěného či na v elektronické podobě, kromě zveřejnění partnery v projektu EUPRO na internetových stránkách a kromě dalšího šíření v rámci tohoto projektu.

V případě jakýchkoliv dotazů nejen k tomuto slovníčku je možné kontaktovat autorku prostřednictvím Oddělení pro strategii ČZU v Praze.

Doufám, že Vám tento dokument bude užitečný!

Mgr. Kamila Hebelková

Obsah

Consortium Plan	6
Needed.....	6
Funding authority	7
Defaulting Party.....	7
Entry into force.....	8
Survival of rights and obligations.....	8
General principles.....	9
Breach	9
Liability.....	10
Warranty	10
Limitation of contractual liability.....	11
Damage	12
Force majeure.....	12
Consortium body	13
Organisation structure	13
General assembly	14
Executive board	14
Coordinator	15
Management Support Team	15

Ordinary meeting.....	16
Extraordinary meeting.....	16
Minutes.....	17
Notice of meeting.....	17
Agenda.....	18
Voting rules.....	19
Quorum.....	20
Veto right.....	20
External expert advisory board.....	21
Justifying costs.....	22
Financial contribution.....	23
Funding Principles.....	23
Budgeting.....	23
Payments.....	24
Results.....	25
Ownership.....	25
Joint ownership.....	26
Transfer of results.....	28
Dissemination.....	29
Exploitation.....	32
Exclusive license.....	32
Non-exclusive license.....	34
Background.....	34
Access rights.....	35

Affiliated entity.....	38
Additional access rights.....	40
Amendment.....	41
Mandatory national law.....	42
Applicable law	42
Settlement of disputes.....	43
Mediation.....	44
Arbitration.....	44
Court litigation.....	45

<p>ConsortiumPlan</p>	<p>Plán konsorcia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Popis projektu a souvisejícího rozpočtu tak, jak byl definován v grantové dohodě, a jež může být obnovován rozhodnutím valného shromáždění. - Grantová dohoda říká, že předpokládaný rozpočet může být měněn pomocí přesunů peněz mezi partnery v konsorciu a rozpočtovými kategoriemi. Tyto přesuny nevyžadují dodatek ke grantové dohodě, proto by snadno mohlo dojít ke vzniku nepřehledné situace ohledně stavů financí daného projektu. Proto některá konsorcia využívají tento dokument nazvaný Plán konsorcia, kde všechny tyto přesuny zohledňují a udržují tak přehled konsorcia o dostupných prostředích. Tento dokument není povinný, jeho vypracování však může být pro konsorcium užitečné. Doporučuje se informovat Financující orgán o změnách a přesunech v rozpočtu konsorcia v průběžných zprávách. Tento dokument je formálním výstupem rozhodovacího procesu uvnitř konsorcia podle konsorciální smlouvy.
<p>Needed</p>	<p>Potřebný</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pro implementaci projektu: přístupová práva jsou potřebná, pokud bez poskytnutí těchto přístupových práv by provádění prací na projektu bylo nemožné, podstatně zpožděné či by vyžadovalo další finanční nebo personální zdroje. - Pro využití výsledků: přístupová práva jsou potřebná v případě, že bez jejich poskytnutí by využití vlastních výsledků bylo technicky nebo právně nemožné. - Definice termínu „potřebný“ není dána grantovou dohodou ani nařízením stanovujícím pravidla účasti. To znamená, že konsorcium si tuto definice může libovolně upravit. Používá se hlavně ve spojení s přístupovými právy, která je partner v konsorciu povinen udělit ostatním partnerům právě v případě, že je to potřebné buď pro implementaci projektu, nebo pro využití vlastních výsledků. Proto je nutné věnovat této definici pozornost hlavně v případě, kdy nejsme v projektu jako koordinátor a nepřipravujeme konsorciální smlouvu. Mohlo by se stát, že by partner

	<p>v konsorciu chtěl tuto definici rozšířit, což by znamenalo, že by po Vás mohl požadovat přístupová práva ve větším množství a ve více situacích.</p>
Funding authority	<p>Financující orgán</p> <ul style="list-style-type: none"> - Financující orgán je ten orgán, který uděluje příjemcům grant a tak poskytuje finanční příspěvek na projekt. - V Horizontu 2020 se orgán udělující grant může měnit v závislosti na typu projektu. Subjekt financující projekt může být Evropská unie nebo Evropské společenství pro atomovou energii (EURATOM) zastoupené Evropskou komisí, nebo některá z agentur – Výkonná agentura pro výzkum (REA), Výkonná agentura evropské výzkumné rady (ERCEA), Výkonná agentura pro inovace a sítě (INEA), Výkonná agentura pro malé a střední podniky (EASME) – všechny tyto agentury jednájí na základě pověření Evropské komise.
Defaulting Party	<p>Porušující strana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Porušující stranou je strana, u které Valné shromáždění identifikovalo porušení smlouvy – ať už konsorciální či grantové. - Jakmile je některý ze členů konsorcia prohlášen za stranu porušující smlouvu, je nutné, aby konsorcium přijalo potřebná opatření. Takovým opatřením může být například přerozdělení úkolů, nebo pozastavení plateb, nebo (pokud je porušení podstatné) ukončit účast na projektu toho partnera, který porušuje smlouvu. Proces, jakým se tato opatření přijímají a jakým způsobem probíhá identifikace porušení smlouvy je upraven v konsorciální smlouvě. Tento termín souvisí dále s odpovědností, rozhodováním valné hromady, s platbami, přístupovými právy nebo grantovou dohodou. - Deklarace strany za stranu porušující smlouvu valným shromážděním vyžaduje podstatné porušení smlouvy. V případě, že strana porušuje smlouvu, ale toto porušení není podstatné, konsorcium může tuto záležitost vyřešit právě přerozdělením úkolů a aktualizací Plánu konsorcia.

<p>Entry into force</p>	<p>Vstup v platnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Smlouva vstupuje v platnost momentem podpisu všech smluvních stran. Pokud smlouvu nepodepisují všichni partneři současně, bere se za datum vstupu v platnost to, které nastalo nejpozději – tedy v momentě, kdy smlouvu podepsala poslední smluvní strana. - V případě konsorciální smlouvy by toto určení mohlo být poněkud problematické, protože ve většině případů přístupový formulář podepisuje každý partner samostatně. Z tohoto důvodu se v konsorciální smlouvě užívá tzv. datum účinnosti smlouvy. To znamená, že se na základě dohody konsorcia stanoví jedno pevné datum, od kterého bude smlouva účinná pro strany, které k ní přistoupily. Jakmile je smlouva účinná, jsou smluvní strany vázány jejím obsahem a její ustanovení se začnou aplikovat v praxi. Pokud některá ze smluvních stran přistupuje ke konsorciální smlouvě nebo grantové dohodě později (tedy v průběhu projektu) bere se za datum účinnosti smlouvy podpis přístupového formuláře. Od podpisu tohoto dokumentu je strana vázána obsahem smlouvy.
<p>Survival of rights and obligations</p>	<p>Přetrvávající práva a povinnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Smluvní strany se mohou ve smlouvě dohodnout na tom, že některá práva a povinnosti vyplývající z této smlouvy, budou pro smluvní strany závazné po určitou dobu po skončení projektu a tedy i po ukončení smlouvy. Většinou se tato ustanovení, která přetrvávají i po projektu, vztahují k důvěrným informacím, k poskytování přístupových práv, odpovědnosti nebo například řešení sporů. - Nicméně smluvní strany mohou o obsahu konsorciální smlouvy mezi sebou vyjednávat, proto se mohou dohodnout na libovolné době přetrvání těchto ustanovení a samozřejmě také na tom, která ustanovení takto přetrvají. V případě těchto ustanovení je třeba před podpisem smlouvy dávat pozor na to, zda nám konsorciální smlouva neukládá příliš mnoho povinností po skončení projektu nebo zda netrvají po příliš dlouhou dobu a v neposlední řadě také na to, zda je opravdu nutné, aby ta konkrétní zvolená ustanovení opravdu přetrvávala i po skončení projektu a ukončení smlouvy.

<p>General principles</p>	<p>Obecné principy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Smluvní strany se v konsorciální smlouvě dohodnout mimo jiné také na právu, kterým se bude tato smlouva řídit. Vzorová konsorciální smlouva DESCA se řídí belgickým právem a toto právo (stejně jako právo české) obsahuje některé principy, které se uplatňují a smluvní strany se jimi řídí, i když ve smlouvě přímo vypsány nejsou. Takovými principy jsou např. jednání v dobré víře, rovnost smluvních stran atd. - Ve vzorové konsorciální smlouvě DESCA jsou tyto principy zmíněny v souvislosti s efektivním prováděním projektu, se spoluprací partnerů v konsorciu a plněním povinností. Nejvíce zmiňovaným principem je právě výše uvedená dobrá víra, která se aplikuje u interpretace smluvních dokumentů. Právě kvůli existenci a dodržování těchto principů je možné, aby konsorciální smlouva nebyla dlouhý dokument, ale obsahovala opravdu pouze ta nejdůležitější ustanovení. - V souvislosti s touto povinností se smluvní strany zavazují např. k informování ostatních partnerů o podstatných skutečnostech v souladu s řídicí strukturou konsorcia, poskytovat potřebné informace a provádět opatření potřebná k zajištění správnosti a přesnosti poskytnutých informací, materiálů, které dodává.
<p>Breach</p>	<p>Porušení</p> <ul style="list-style-type: none"> - V případě, že orgán konsorcia (většinou valná hromada) identifikuje porušení smlouvy u některé ze smluvních stran (např. nesprávná implementace projektu), koordinátor nebo v případě, že smlouvu porušuje koordinátor jiná smluvní strana zvolená valnou hromadou, zašle straně porušující smlouvu formální oznámení, ve kterém po této straně bude požadovat nápravu tohoto závadného stavu během určité lhůty (ve vzorové konsorciální smlouvě DESCA je tato lhůta 30 dní). - Ve vzorové konsorciální smlouvě DESCA pro Horizont 2020 má valná hromada nově pravomoc identifikovat konkrétní porušení – tedy nejdříve musí valná hromada rozhodnout, zda a k jakému porušení došlo a teprve poté je možné poslat straně porušující smlouvu formální oznámení, ve kterém ostatní partneři požadují nápravu závadného stavu. Pokud opravdu valná hromada shledá, že k porušení došlo, prohlásí tuto stranu oficiálně za stranu porušující smlouvu (Defaulting Party). V případě, že strana porušující smlouvu na oznámení o porušení

	smlouvy nereaguje a neřídí se jím, může valná hromada rozhodnout o tom, jak bude tento závadný stav napraven jiným způsobem než tím, který vyžaduje spolupráci strany porušující smlouvu.
Liability	<p>Odpovědnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Každá smluvní strana nese odpovědnost za svoje jednání a v případě, že svým jednáním způsobí jiné smluvní straně škodu, je za ni odpovědná a je povinna tuto škodu nahradit (ať už finanční kompenzací či například vrácením do původního stavu) – toto je obecné pojetí odpovědnosti (konkrétní příklad odpovědnosti za škodu) a jako takové se uplatňuje i v rámci konsorcia. - I když v některých případech není výslovně zmíněna, občanský zákoník ji upravuje, a proto se i tak aplikuje. Odpovědnost vůči Evropské komisi a jejím agenturám není upravena v konsorciální smlouvě, ale v grantové dohodě. V konsorciální smlouvě jsou upraveny některé aspekty odpovědnosti v rámci konsorcia.
Warranty	<p>Záruka</p> <ul style="list-style-type: none"> - V souvislosti s jakýmkoliv informacemi nebo materiály (včetně Výsledků a Stávajících znalostí), které jedna ze smluvních stran poskytne druhé v rámci projektu, neposkytuje spolu s těmito dodávkami žádné záruky za dostatečnost či vhodnost dodaného materiálu nebo informací, stejně tak jako tato smluvní strana nezaručuje, že nebudou porušena vlastnická práva třetích stran. - Ustanovení výše je obsažené v modelové konsorciální smlouvě DESCA a představuje v podstatě limitaci odpovědnosti vysvětlené výše. V tomto případě je jasně řečeno, že smluvní strana poskytující jakékoliv dodávky v rámci projektu neposkytuje ve výše uvedeném rozsahu žádné záruky, ale pouze v případě, že jedná neúmyslně. V případě, že by některá ze smluvních stran úmyslně poskytla špatné informace nebo materiály, bude odpovědná za škodu, kterou tímto svým jednáním způsobila. Je potřeba pamatovat na to, že ačkoliv odpovědnost lze omezit, nikdy nejde omezit tu odpovědnost za škodu, kterou strana způsobila úmyslně. I pokud by si to strany dohodly ve smlouvě, bude takové ujednání neplatné. Zjednodušeně – i když Vy nebo někdo Vám způsobí škodu úmyslně, je možné požadovat náhradu škody. V případě, že se Vaše konsorciální smlouva bude vzorová CA DESCA s ustanovením 5. 1. (nebo podobným), uplatňuje se omezení vysvětlené pod první odrážkou u tohoto hesla (zelený text).

	<ul style="list-style-type: none"> - Toto ustanovení také říká, že strana, která přijímá dodávky, odpovídá za jejich použití. To znamená, když to obrátíme, pokud nám některá ze smluvních stran poskytne dodávku, nemůžeme ji bezhlavě používat, ale je nutné si předtím, než ji použijeme ověřit její vhodnost či dostatečnost. Poskytující strana by nás samozřejmě měla upozornit na některá omezení, která se k dodávce pojí, nicméně ani na to nelze spoléhat stoprocentně. - I v případě poskytování Přístupových práv není poskytující strana odpovědná za porušení vlastnických práv třetích stran, tzn., když Vy jako přijímající strana zasáhnete použitím poskytnutých přístupových práv do něčích vlastnických práv, jste za tento neoprávněný zásah odpovědni Vy.
<p>Limitation of contractual liability</p>	<p>Omezení smluvní odpovědnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jak už bylo zmíněno výše, je možné ve smlouvě jak omezit odpovědnost (i když ne v případě úmyslného jednání) tak rozšířit. - Vzorová konsorciální smlouva DESCА obsahuje článek, který smluvní odpovědnost smluvních stran omezuje následujícím způsobem. Žádná ze smluvních stran není odpovědná druhé smluvní straně za jakoukoliv nepřímou nebo následnou ztrátu či jinou škodu jako např. ušlý zisk s tím, že tato škoda nebyla způsobena úmyslně (v konsorciální smlouvě DESCА nově vloženo, že se toto omezení nevztahuje na případ, kdy byla škoda způsobena porušením povinnosti mlčenlivosti). Celková smluvní odpovědnost je omezena na jednonásobek nebo dvojnásobek (záleží na dohodě konsorcia, nebo je samozřejmě možné dohodnout se na jiné částce) finančního příspěvku té které smluvní strany, pokud škoda byla způsobena úmyslně nebo hrubou nedbalostí (hrubá nedbalost je ve vzorové konsorciální smlouvě DESCА uvedena jako možnost – opět záleží na dohodě konsorcia, zda tuto možnost vloží do konečné verze). - V případě výběru toho, zda se omezení bude vztahovat i na hrubou nedbalost, tzn., finanční omezení bude platit i v případě, kdy bude škoda způsobena hrubou nedbalostí, je třeba pamatovat na důležitou věc. Základní pravidlo belgického práva (podle kterého se řídí vzorová konsorciální smlouva DESCА) říká, že úmyslné jednání nelze omezit. V případě hrubé nedbalosti je možné odpovědnost omezit, ale toto omezení je potřeba mezi smluvními stranami důkladně zvážit, jelikož toto omezení může být soudem považováno za neplatné. Hrubá nedbalost může být některými soudy postavena na úroveň úmyslného jednání. Další věc, kterou je třeba mít na paměti je to, že

	<p>toto omezení se vztahuje pouze na smluvní odpovědnost, zákonná odpovědnost tímto není dotčena. V případě, zákonem dané odpovědnosti se toto omezení neaplikuje (např. nelze zasahovat do ničeho vlastnického práva – tzn., pokud bychom prodali něco, co nám nepatří a vznikla tak škoda, jelikož by nám někdo zaplatil za věc, která nám nepatří, tudíž my bychom tuto věc nemohli předat, byli bychom plně odpovědni za vzniklou škodu a omezení dohodnuté mezi smluvními stranami by se na tento případ nevztahovalo).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Strany se také mohou dohodnout na rozšíření odpovědnosti. Pokud se strany takto rozhodnou (a toto rozhodnutí je potřeba opravdu důkladně zvážit), je nutné stanovit toto rozšíření ve smlouvě velice jasně, aby během provádění projektu nevznikly pochybnosti.
Damage	<p>Škoda</p> <ul style="list-style-type: none"> - Škoda představuje jakoukoliv ztrátu na majetku, a to nejen škodu, která skutečně vznikla, ale také ušlý zisk – tedy to, co bychom mohli získat v případě, že by nedošlo k jednání, které způsobilo škodu, jinými slovy výše, o kterou se náš majetek nezvýšil, ačkoliv měl. Újma, která neznámá přímou ztrátu na majetku, je označována jako nemajetková újma – např. újma na zdraví, poškození dobrého jména, zásah do soukromí osoby atd. - Škoda může být způsobena samozřejmě i v rámci projektu a poté se v případě, že situace není upravena v konsorciální smlouvě ani v grantové dohodě budou aplikovat pravidla zvoleného rozhodného práva.
Force majeure	<p>Vyšší moc</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omezení odpovědnosti se vztahuje i na škodu způsobenou zásahem vyšší moci. V takovém případě je nutné stanovit, co se rozumí vyšší mocí. - Ve vzorové konsorciální smlouvě DESCA definice stanovena není, nicméně najdeme ji v grantové dohodě. Obecně je za vyšší moc považována taková událost, kterou strana nemohla předvídat a nemohla ji ani nijak zabránit. - V případě, že byla škoda způsobena takovou událostí, kterou je např. požár nebo povodeň, není smluvní strana za škodu takto způsobenou odpovědná. Tedy pokud nám například laboratoř zasáhne povodeň a my na základě toho nebudeme moci provádět práce na projektu a projekt bude nutno prodloužit (což ale znamená to, že Evropská

	<p>komise neposkytne další platby), budeme si muset projekt financovat sami. Ale toto financování nebude muset zajišťovat pouze ta strana, kvůli které toto zpoždění vzniklo, protože bylo způsobeno vyšší mocí, a o dodatečné finance se konsorcium podělí.</p>
<p>Consortium body</p>	<p>Orgán konsorcia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konsorciální smlouva upravuje i řídicí strukturu konsorcia. Tato řídicí struktura je „složena“ z řídicích orgánů. Základním řídicím orgánem je Valná hromada, která bude popsána níže. V případě, že je konsorcium velké (cca 10 a více členů), je možné ustanovit další orgány, které se na řízení projektu budou podílet. - Je třeba ale pamatovat na to, že orgánů nesmí být mnoho a rozhodovací proces nesmí být složitý, aby řízení konsorcia potažmo projektu nebylo zdlouhavé a nevznikaly zbytečné prostoje, ve kterých bude konsorcium čekat na rozhodnutí, které by se dalo vyřešit jednodušeji. - Vzorová konsorciální smlouva DESCa obsahuje dva modely – pro malé a pro velké projekty. Tyto dva modely obsahují různé množství řídicích orgánů podle pravidla popsaného výše. Základní rozhodujícím orgánem je však vždy Valná hromada, kde jsou zastoupeni všichni členové konsorcia.
<p>Organisation structure</p>	<p>Organizační struktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jak již bylo řečeno výše, konsorciální smlouva obsahuje ustanovení týkající se organizační (řídicí) struktury. Vzorová konsorciální smlouva DESCa obsahuje dva modely řídicí struktury – pro velké/střední projekty a pro malé projekty. - Pro velké a střední projekty jsou v této smlouvě zvoleny dva orgány konsorcia – Valná hromada a Výkonná rada. V případě malých projektů je to pouze jeden orgán konsorcia a to Valná hromada. - Počet orgánů konsorcia se kromě jiného může odvíjet také od počtu pracovních balíčků. Pokud je v rámci projektu naplánováno pouze malé množství pracovních balíčků (tzv. workpackages) – např. 6, a projekt není příliš komplikovaný, je vhodné zvolit strukturu odpovídající malému konsorciu. Jak již bylo řečeno výše, účelem ustanovení upravujících řídicí strukturu není konsorcium a práce na projektu brzdit, ale naopak členům konsorcia

	<p>napomáhat a zajistit hladký průběh projektu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Volba řídicí struktury je v první řadě na koordinátorovi, který konsorciální smlouvu připravuje, ale samozřejmě se k této volbě vyjadřují i ostatní členové konsorcia. Je nutné zmínit, že náčrt této struktury je uveden již v návrhu projektu a tento návrh je potřeba dodržet. Není proto možné se nijak výrazně od návrhu projektu odchýlit ani v tomto bodě.
General assembly	<p>Valná hromada</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valná hromada je nejdůležitější orgánem řídicí struktury, a to jak pro malé, tak velké projekty. Valná hromada je jediným orgánem konsorcia, který přijímá rozhodnutí a tak řídí celý projekt. - Je důležité dát pozor na to, aby každý člen konsorcia měl stejný počet zástupců ve Valné hromadě. Dále je také nutné zajistit, aby každý člen na Valné hromadě měl stejný počet hlasů – nejlépe jeden hlas. V některých projektech a jiné vzorové smlouvě pro Sedmý rámcový program bylo nastaveno jiné pravidlo, které se odvíjelo od podílu příjemce na finančním příspěvku konsorcia. Tato možnost je v některých případech odůvodněná, nicméně může se stát, že by to nemuselo Vám jako příjemci vyhovovat, proto je důležité si tuto skutečnost vůbec uvědomit. - Co se týká členů Valné hromady, je nutné zajistit, že osoba, která zastupuje konkrétního člena, má nezbytnou pravomoc či je vybaven plnou mocí k tomu, aby mohl zastupovat a jednat za člena konsorcia. Jelikož agenda, která bude probírána na daném zasedání řídicího orgánu (ať Valné hromady nebo jiného orgánu) je rozesílána předem, je možné si na konkrétní rozhodnutí plnou moc opatřit předem. Pokud se ale stane, že osoba zastupující člena konsorcia na zasedání, je tento zástupce povinen zajistit, že příslušná osoba, která je oprávněná rozhodnutí učinit, bude patřičně informována o tomto rozhodnutí.
Executive board	<p>Výkonná rada</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výkonná rada je dalším poměrně běžným orgánem konsorcia, který se většinou objevuje ve velkých a středních projektech.

	<ul style="list-style-type: none"> - Výkonná rada je orgán dohlížející na hladký průběh projektu, na provádění příslušných prací na projektu, popř. se stará o tzv. denní chod projektu. V souvislosti s touto agendou je také kompetentní navrhnout Valné hromadě rozhodnutí, která by Valná hromada měla přijmout. O chodu projektu informuje Výkonná rada Valnou hromadu. - Členy Výkonné rady jsou ve většině případů vedoucí pracovních balíčků, resp. jejich zástupci. Toto pravidlo samozřejmě není stoprocentní, konsorcium se může dohodnout na jiných členech. Konsorcium se také může shodnout na tom, že členové Výkonné rady zvolí Valná hromada na svém prvním zasedání atd. Mechanismus, jakým konsorcium sestaví Výkonnou radu, je čistě na partnerech.
Coordinator	<p>Koordinátor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koordinátor je osoba, která jedná jako prostředník mezi Financujícím orgánem a konsorciem. Povinnosti koordinátora jsou dány Grantovou dohodou a mohou být dále konkretizovány Konsorciální smlouvou. - Veškerou komunikaci s Evropskou komisí či její agenturou, zastupuje v tomto směru konsorcium, nicméně pro toto jednání musí mít vždy oporu v rozhodnutích konsorcia (např. rozhodnutí Valné hromady). Tedy to, že některý příjemce je koordinátor, neznamená to, že by mohl sám jednat ve všech směrech za jednotlivé členy konsorcia. Nevzniká tak zastoupení jednotlivých členů. - Pokud koordinátor neplní svoje povinnosti, členové konsorcia jej mohou odvolat. V případě, že se Valná hromada usnese na tom, že odvolá koordinátora, je třeba vypracovat dodatek ke grantové dohodě, kde se změní osoba Koordinátora. To také znamená, že je potřeba zvolit koordinátora nového, což je také v kompetenci Valného shromáždění.
Management Support Team	<p>Podpora managementu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podpora managementu slouží hlavně jako podpora Koordinátora a objevuje se hlavně u velkých projektů, kde je administrativní zátěž větší. - Tento tým podle modelové konsorciální smlouvy DESCA navrhuje Koordinátor a volí/jmenuje ho Výkonná rada.

	<p>Management Support Team asistuje a usnadňuje práci nejen Koordinátora ale i Výkonné rady při výkonu rozhodnutí přijatých Valnou hromadou. Stejně tak tento tým napomáhá při každodenním chodu konsorcia.</p> <ul style="list-style-type: none"> - U malých projektů většinou všechn management obstará Koordinátor, ale u velkých projektů je mnohdy administrativní zátěže opravdu mnoho. Tento „tým“ je možné poptat i zvenčí konsorcia a najít si na něj společnost, která se na tuto činnost specializuje.
Ordinary meeting	<p>Řádné zasedání</p> <ul style="list-style-type: none"> - Orgány konsorcia se scházejí na svých pravidelných zasedáních. V každé konsorciální smlouvě by mělo být stanoveno, jak často se konkrétní orgány mají scházet. I modelová konsorciální smlouva DESCА tuto frekvenci stanovuje. - Valná hromada se obvykle schází jednou nebo dvakrát ročně a Výkonná rada přibližně jednou za čtvrt roku. Některá další setkání se mohou uspořádat prostřednictvím telekonference. I český právní řád uznává zasedání prostřednictvím telekonference, tudíž toto rozhodování je plně legitimní i z pohledu našeho právního řádu.
Extraordinary meeting	<p>Mimořádné zasedání</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pro mimořádné situace je v konsorciální smlouvě upraveno i mimořádné zasedání orgánů. - V případě, že se nastane neočekávaný problém či jiná situace v rámci konsorcia a nelze čekat na další mimořádné zasedání (například vyloučení či výběr nového člena konsorcia), je možné podle ustanovení konsorciální smlouvy svolat mimořádné zasedání. Proto je nutné dohodnout se v rámci konsorcia na tom, jakým způsobem je možné svolat zasedání a co je pro to potřeba. - V modelové konsorciální smlouvě DESCА je stanoveno, že takové zasedání Valné hromady svolává písemnou žádostí Výkonná rada či jedna třetina členů Valné hromady. - V konsorciální smlouvě DESCА je také upraveno, jakým způsobem se svolává mimořádné zasedání Výkonné rady – jedná se o písemnou žádost jakéhokoliv člena Výkonné rady.

<p>Minutes</p>	<p>Zápis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Z každého zasedání každého orgánu konsorcia je nutné pořizovat zápis. Pořizování zápisu, jeho odsouhlasení, rozeslání a následná archivace, to vše je také upraveno konsorciální smlouvou. - Předseda konkrétního orgánu se obvykle stará o zápis z jednání. Zápis z jednání se po svém odsouhlasení všemi členy daného orgánu stane formálním záznamem o všech přijatých rozhodnutích tohoto konkrétního orgánu. Předseda tedy po zasedání připraví návrh zápisu a rozešle zápis k odsouhlasení ostatním členům. Je užitečné stanovit v konsorciální smlouvě i nějakou lhůtu pro předsedu, do kdy má členům návrh zápisu rozeslat. Dále je dobré dohodnout se s členy konsorcia na určité lhůtě, do které se mají členové ke konkrétnímu zápisu vyjádřit, aby nebylo možné daný zápis zdržovat. - Na druhou stranu zápisu je potřeba věnovat pozornost a ne bezhlavě jej odsouhlasit. Zápis totiž později mohou sloužit jako důkaz k některému z kroků konsorcia. Například pokud konsorcium zamýšlí vyloučit některého z partnerů, je třeba usnést se na tomto na Valném shromáždění. Toto rozhodnutí se poté objeví i v zápise z tohoto konkrétního zasedání Valného shromáždění. Dalším příkladem může být schvalování výstupů projektu. Pokud se tyto skutečnosti projednávají například na Výkonné radě, je potřeba dávat na to pozor. S tím souvisí to, že pokud nejsme spokojeni s výstupy ostatních partnerů (může se stát, že potřebujeme výstupy jiného partnera, abychom mohli provádět své úkoly na projektu, a pokud je kvalita partnerových výstupů slabá, ovlivní to i naše výsledky), je nutné vyjádřit se na zasedání Výkonné rady a nechat napsat tuto skutečnost do zápisu.
<p>Notice of meeting</p>	<p>Oznámení o konání zasedání</p> <ul style="list-style-type: none"> - Před konáním každého zasedání je nutné členy na jeho zasedání upozornit, aby se mohli na daná rozhodnutí náležitě připravit. Předseda daného orgánu, jehož zasedání je třeba svolat, pošle písemné upozornění co nejdříve, nejpozději však danou lhůtu před konáním zasedání. - Hlavně kvůli přípravě na jednání by v každé konsorciální smlouvě měla být stanovena lhůta (určitý počet dní před daným jednáním), ve které by ostatním účastníkům měla přijít pozvánka. Jelikož se jedná o mezinárodní projekty, logistika může být často velmi náročná, proto je potřeba tuto lhůtu nezanedbat.

	<ul style="list-style-type: none"> - V modelové konsorciální smlouvě DESCa je tato lhůta nastavena u Valného shromáždění na 45 dní u řádného zasedání a 15 u mimořádného zasedání. V případě Výkonné rady je to 14 dní u řádného zasedání a 7 u mimořádného.
<p>Agenda</p>	<p>Agenda zasedání</p> <ul style="list-style-type: none"> - Předseda konkrétního orgánu kromě povinností uvedených výše, má ještě za úkol připravit a poslat každému členu daného orgánu písemně agendu a to ne později než ve stanovenou lhůtu. - Lhůta by měla být v konsorciální smlouvě stanovena, aby se všichni členové mohli na jednání připravit, případně získat na jednotlivá rozhodnutí plnou moc od své instituce atd. Je potřeba věnovat agendě pozornost, abychom věděli, co se bude projednávat a mohli si připravit argumenty a projednat jednotlivé body jednání na své instituci. - V konsorciální smlouvě DESCa jsou lhůty nastaveny takto – předseda musí poslat agendu členům orgánu konsorcia nejpozději 21 dní před řádným zasedáním Valného shromáždění a 10 před mimořádným. U Výkonné rady jsou to o obou typech zasedání 7 dny předem. Nutno mít v tomto případě na paměti, že za písemnou podobu se považuje i email, nejen poštovní zásilka. - U konsorciální smlouvě DESCa je dále upraven i postup, jakým způsobem lze přidávat na tento seznam další body k projednání. Tento postup je do konsorciální smlouvy vložen právě proto, aby bylo zajištěno to, že každý člen orgánu konsorcia bude na vše připraven a zajistí si případně všechny plné moci a oprávnění k odsouhlasení či zamítnutí daného bodu na programu zasedání. V modelové konsorciální smlouvě DESCa lze přidávat body na program jednání nejpozději 14 dní před řádným zasedáním Valné hromady a 7 dní před mimořádným zasedání. U Výkonné rady jsou to dva dny shodně pro oba typy jednání. - Během jednání lze přidávat body k projednání, pouze pokud se na tom členové orgánu usnesou jednohlasně. Nicméně dobrá praxe je spíše svolat novou schůzi nebo pokusit se rozhodnout o této nové skutečnosti písemně, než to nechat na konkrétní jednání, kde se na tento bod přijde. - Rozhodnutí může být v rámci konsorcia přijato také jiným způsobem než na jednání konkrétního orgánu. Koordinátor v tomto případě rozešle všem členům daného orgánu písemný dokument, na kterém je napsána

	<p>konkrétní věc, na které je potřeba se usnést. Pokud členové orgánu odsouhlasí tento dokument potřebnou většinou, je rozhodnutí přijato. V takovém dokumentu by měla být stanovena lhůta, dokdy nejpozději je potřeba vyjádření člena poslat, aby nedocházelo ke zbytečným zdržováním.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozhodnutí orgánu konsorcia může být také přijato prostřednictvím telekonference nebo jiným telekomunikačním prostředkem (např. skype).
<p>Voting rules</p>	<p>Hlasovací práva</p> <ul style="list-style-type: none"> - Každý člen orgánu konsorcia musí mít své hlasovací právo. - Je třeba pohlídat několik skutečností. První z těchto skutečností je to, že každý člen by měl mít stejný počet hlasů, resp. stejný počet zástupců v daném orgánu. Pokud není počet zástupců stejný, lze toto zhojit různou vahou hlasů (např. jeden partner bude mít dva členy a druhý pouze jednoho; aby byly síly vyvážené, bude mít ten partner, který má dva zástupce, váhu hlasu 1, zato druhý partner, který má pouze jednoho zástupce, bude mít váhu hlasu 2 – takto dojde k vyváženosti – nicméně je to poměrně složitá situace sloužící pouze jako ilustrativní příklad, v praxi se s těmito složitostmi nesetkávám). Setkáváme se ale s jinou skutečností, a to je tam, že počet hlasů či zástupců na zasedání daného orgánu se odvíjí od rozpočtu konkrétního partnera. Čím větší rozpočet, tím více hlasů či zástupců (logicky, čím větší je počet zástupců, tím větší vliv daný partner při jednání orgánu konsorcia má). - Další vzorová konsorciální smlouva IPCA měla výše zmiňovaný model nastavený – počet hlasů se odvíjel od přiděleného rozpočtu. Od zástupců podniků je možné často slyšet, že pro ně je tato situace běžná, jelikož jsou na toto chování při podnikání zvyklí. Proto je třeba hlídat tuto skutečnost zvláště v případě univerzit a podobných institucí (ale je to jistě dobrá rada i pro zástupce podniků) – není třeba se předem bez boje vzdávat vlivu na rozhodování orgánů konsorcia, který bychom měli, kdybychom se při tvorbě konsorciální smlouvy ozvali a s navrhovaným modelem nesouhlasili. - V modelové konsorciální smlouvě DESCA je to nastaveno tak, že každý člen orgánu má jeden hlas.

<p>Quorum</p>	<p>Kvorum</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aby mohli jednotlivé orgány konsorcia rozhodovat o jím svěřených záležitostech, je třeba, aby se sešel určitý počet členů stanovený konsorciální smlouvou, tedy aby bylo dodrženo kvorum daného orgánu. Proto není možné v konsorciu o deseti členech platně rozhodovat na valné hromadě, pokud se sejdou pouze dva členové konsorcia. - V modelové konsorciální smlouvě DESCA je kvorum nastaveno na 2/3 všech členů orgánu konsorcia. To znamená, že v případě, kdy se na zasedání z dvanácti členů nesejdou zástupci alespoň osmi partnerů, nelze se platně usnášet a přijímat rozhodnutí. Každý člen, který by na tomto zasedání nebyl přítomen a s rozhodnutími by nesouhlasil, může namítnout to, že se ostatní členové konsorcia neřídili smlouvou, rozhodnutí jsou neplatná a jistě by se svého práva dovolali i u soudu. - Lze nastavit libovolné kvorum, ale je potřeba toto číslo důkladně zvážit, aby nebylo možné obcházet některé členy konsorcia. Pokud není kvora dosaženo, předseda orgánu svolá další řádné zasedání a to během 15 dnů. V případě, že na tomto dalším řádném zasedání opět není dosaženo kvora, svolá předseda mimořádné zasedání, na kterém se členové mohou usnášet, i když se kvora opět nedosáhne. Pokud by v konsorciální smlouvě nebyla upravena situace, kdy se několikrát za sebou nesejde tolik členů orgánu, aby bylo možné usnášet, bylo by velice jednoduché jednat a vůbec celé řízení projektu sabotovat, pokud by se několik členů domluvilo.
<p>Veto right</p>	<p>Právo veta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Každý ze členů orgánu konsorcia je oprávněn, až na výjimky, uplatit v určitých případech právo veta. - Ten člen, který prokáže, že jeho práce, náklady, odpovědnost, práva duševního vlastnictví nebo další oprávněné zájmy budou daným rozhodnutím vážně ohroženy, je oprávněn užít právo veta, a to buď na celé rozhodnutí či jeho část. - V případě, že dané rozhodnutí bylo naplánováno v zaslané agendě jednání, je možné uplatnit právo veta pouze v průběhu tohoto jednání. Pokud bylo takové rozhodnutí na program zasedání přidáno během jednání, je možné vetovat toto rozhodnutí během jednání a po dobu 15 dní od okamžiku rozeslání zápisu z jednání.

	<ul style="list-style-type: none"> - V případě, že některý ze členů uplatnil právo veta, daný orgán konsorcia by měl vyvinout veškeré úsilí k dosažení konsenzu. - V konsorciální smlouvě jsou upraveny i případy, kdy právo veta není možné použít. Právo veta není oprávněna použít strana, která byla prohlášena za stranu porušující smlouvu/y (Defaulting Party) proti rozhodnutí o tomto prohlášení. Tato strana sice může hlasovat, ale nemůže vetovat. Dále nemůže právo veta užít strana, která opouští konsorcium při rozhodování souvisejícím s touto skutečností.
<p>External expert advisory board</p>	<p>Externí expertní poradní skupina</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tento orgán se vyskytuje u velkých konsorcií a v modelové konsorciální smlouvě DESCA je uveden jako možnost, tzn. i tvůrcům tohoto vzoru je jasné, že ne všech konsorciích se bude vyskytovat. - V případě, že je v konsorciu dohodnuto, že tento orgán bude ustanoven, je třeba také dohodnout postup, jakým se tak stane. Ve smlouvě DESCA je uvedeno, že tento poradní orgán bude jmenován a řízen Výkonnou radou. Poradní skupina by měla dále asistovat a ulehčit rozhodování Valné hromady. Koordinátor je oprávněn uzavřít s každým členem tohoto externího poradního orgánu smlouvu o zachování mlčenlivosti, přičemž povinnosti stanovené v této smlouvě by měly být minimálně stejné jako v konsorciální smlouvě. Důvody pro uzavření této smlouvy jsou primárně dva. Za prvé – jedná se o externí orgán, tedy nejedná se o členy konsorcia. Proto se na tyto osoby nevztahují pravidla stanovená v této smlouvě a je tedy třeba uzavírat s nimi separátní smlouvu. V této smlouvě samozřejmě nemusí být upravena pouze mlčenlivost, je to ale minimum, které by být zachováno mělo a to kvůli druhému ze zmiňovaných důvodů. Každé konsorcium a každý koordinátor má své know-how na to, jak projekt řídit, a vzhledem k tomu, že členové těchto externích poradních orgánů nemusí pracovat pouze pro jedno konsorcium, je potřeba zajistit, aby zkušenosti a pravidla aplikovaná v našem projektu nesdělovala v rámci jiných konsorcií, či neposkytovala při tvorbě návrhu projektu. Do smlouvy o zachování mlčenlivosti je tedy třeba uvést nejen to, že za trvání projektu nebude sdělovat poznatky mimo konsorcium ale také to, že tyto poznatky nepoužije či neporadí jinému konsorciu při tvorbě jejich návrhu projektu a to např. po nějakou dobu po skončení našeho projektu. Aby toto ustanovení a celá smlouva měla větší váhu, je možné stanovit za porušení těchto povinností smluvní pokutu. Nutno říci, že tato pokuta by byla míněna spíše jako preventivní prvek, jelikož by bylo opravdu těžké dokazovat, že člen externího poradního orgánu v našem konsorciu prozradil jinému konsorciu

	<p>některé prvky řízení našeho projektu a poskytl tak konkurenčnímu konsorciu výhodu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Smlouva o zachování mlčenlivost by měla být se členy externího orgánu uzavřena v co nejkratším časovém horizontu po jejich zvolení nebo po té, co se dozví informaci, kterou konsorcium považuje za důvěrnou. Ve smlouvě DESCA je uvedeno 30 dní od těchto skutečností podle toho, která nastane dříve. Kromě mlčenlivosti by ve smlouvě dále mohl být stanoven závazek k výkonu této funkce podle zásad a s péčí „řádného hospodáře“ atd. Může zde být stanovena i exkluzivita, tedy závazek, že tento člen nebude zastávat buď vůbec žádnou, nebo nebude zastávat podobnou funkci v žádném jiném konsorciu. Důležité je také stanovit dobu, po kterou povinnosti stanovené v této smlouvě platí a strany jsou povinny se touto smlouvou řídit. Dále je nutné stanovit, co považujeme za důvěrnou informaci (např. vše, co se v souvislosti se svojí funkcí dozví atd.) - Koordinátor by také podle CA DESCA měl psát zápis z jednání poradního orgánu a připravovat implementaci návrhů jeho členů. Členové poradního orgánu by zase na druhou stranu měli mít možnost účastnit se zasedání Valné hromady, nicméně bez možnosti hlasovat. - Poradní orgány ve většině případů vyžadovány Evropskou komisí nejsou – nicméně tím není míněno zlehčování jejich funkce, kterou určitě mají a své místo v konsorciu si jistě najdou. Nicméně, Evropskou komisí mohou být vyžadovány kontrolní orgány. Záměrně je kontrolní orgán zmiňován zde, jelikož to nemusí být jen nějaký samostatný orgán, ale je možné tuto funkci svěřit některému z orgánů, které se např. v konsorciu vyskytují běžně. Je možné tuto funkci svěřit Výkonné radě, ale např. i poradnímu orgánu. Členové externích orgánů jsou většinou odborníci na dané téma a jistě nebyli do poradního orgánu vybráni náhodou ale kvůli svým zkušenostem. Díky těmto zkušenostem by mohli dobře zastávat i funkci kontrolorů a rámci konsorcia a pomoci jeho členům vyhnout se některým úskalím.
Justifying costs	<p>Odůvodnění nákladů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odůvodnění nákladů vynaložených v průběhu projektu je odpovědností každého člena konsorcia, který tak musí činit v souladu se svou běžnou praxí a principy managementu. Ani koordinátor ani ostatní členové konsorcia nejsou v žádném případě odpovědní za zdůvodňování nákladů ostatních členů konsorcia vůči financujícímu orgánu. Každý tedy v tomto ohledu odpovídá sám za sebe.

	<ul style="list-style-type: none"> - Účetní systém žádného partnera nemůže být napaden financujícím orgánem, koordinátorem ani jiným členem konsorcia. Zkušenosti ukazují, že tento fakt mnohdy není úplně pochopen, a proto se pro jistotu ustanovení obsahující toto pravidlo v konsorciálních smlouvách stále objevuje. Jakmile se podobné ustanovení ve smlouvě objeví, je zajištěno, že tyto principy budou dodržovány a jasně stanoveny.
Financial contribution	<p>Finanční příspěvek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Finančním příspěvkem se rozumí celková částka, kterou Evropská komise na daný projekt poskytne. V případě finančního příspěvku je třeba dbát na detailní úpravu nakládání s ním – na to je prostor opět v konsorciální smlouvě. Níže jsou popsány termíny a úprava z konsorciální smlouvy DESCAA, ale v případě potřeby (např. pokud nemáme v konsorciu ověřené partnery) – je možné upravit ještě detailněji.
Funding Principles	<p>Principy financování</p> <ul style="list-style-type: none"> - Strana, která utratí méně, než činí část z rozpočtu alokované této straně nebo v případě tzv. jednotkových nákladů, implementuje méně těchto nákladů, než je předpokládáno v Plánu konsorcia, bude financovaná podle skutečně vynaložených uznatelných nákladů, které vykáže Evropské komisi za dané období. V opačném případě, tedy v případě, kdy člen konsorcia utratí více, než je jeho část příspěvku, dostane v tomto případě nejvíce tuto částku, která byla alokována v jeho prospěch, i když utratí více. - Mezi členy konsorcia samozřejmě může docházet k přesunu prostředků, ale na toto pravidlo se nelze spoléhat, jelikož žádný z členů nejspíš nebude příliš ochoten přesunout své prostředky na jiného člena. Nicméně pokud by se nějaký takový člen našel a k přesunu skutečně došlo, je to dalším důvodem, proč je vhodné mít Plán konsorcia – přesuny prostředků totiž nevyžadují dodatek ke grantové dohodě a je rozhodně v zájmu konsorcia znát aktuální stav a rozložení prostředků. V případě, že se členové rozhodnou provést přesuny, měla by tato záležitost být projednána a schválena Valnou hromadou.
Budgeting	<p>Sestavování rozpočtu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozpočet stanovený v Plánu konsorcia musí být sestavován v souladu s běžnou účetní praxí a principy

	<p>managementu konkrétního člena konsorcia.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konsorcium při sestavování rozpočtu musí vzít v potaz skutečnost, že po skončení projektu bude partnerům vyplaceno pouze 15% z celkového rozpočtu – zbytek bude vyplácen průběžně během projektu. Je proto nutné naplánovat rozpočet opravdu pečlivě. Schéma financování se může lišit projekt od projektu a musí být konsorciem reflektováno.
<p>Payments</p>	<p>Platby</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozesílání plateb členům konsorcia je výlučným úkolem koordinátora. Koordinátor by měl hlavně upozorňovat členy konsorcia, kdy a jaké množství prostředků převedl na jejich bankovní účty, provádět řádně své úkoly související s administrací prostředků a udržování účtů konsorcia, dále spravovat finanční příspěvek na účtu odděleném od svých obchodních účtů a vlastních prostředků, kromě případů, kdy je koordinátor veřejným orgánem nebo není oprávněn takto činit z důvodů daných zákonem. - Vzhledem k ustanovením grantové dohody by mělo být dodržováno to pravidlo, že před skončením projektu by žádný člen konsorcia neměl dostat víc, než je jeho alokovaný podíl maximálního příspěvku Evropské komise počítáno bez té části, kterou si ponechává financující orgán pro účely garančního fondu a bez finální platby. - Rozvrh plateb, který zahrnuje zálohovou platbu a průběžné platby, je třeba dohodnout v konsorciální smlouvě, aby všichni členové věděli, s čím mohou počítat. Modelová konsorciální smlouva DESCa nabízí dvě možnosti, jak platby rozdělit. - První možnost znamená určitou pojistku pro konsorcium, ve kterém se např. objeví poněkud nespolehlivý partner. Je zde totiž obsažena možnost rozdělení zálohové platby na jednotlivé splátky s tím, že se konsorcium dohodne na podmínkách zaslání jednotlivých splátek – např. po splnění a doručení některého z výstupů projektu. Tato možnost je výhodná pro koordinátory, kteří si tak nejdříve ověří, jak bude konsorcium pracovat a poté bude vyplácet platby. - Pokud si konsorcium zvolí druhou možnost, budou platby koordinátorem rozesílány bez zbytečného odkladu po přijetí plateb od financujícího orgánu ve výši odsouhlasené financujícím orgánem.

	<ul style="list-style-type: none"> - Volba nastavení tohoto mechanismu samozřejmě záleží na našem postavení v konsorciu. Pokud budeme koordinátor, je pro nás výhodnější nejdříve si partnery ověřit (v případě, že se s nimi neznáme a v žádném projektu jsme s nimi zatím nebyli.). Když jsme ale řadovými členy konsorcia, je pro nás lepší, pokud nebudou platby rozděleny na splátky a my dostaneme peníze v plné výši tak, abychom s nimi v daném období mohli hospodařit.
Results	<p>Výsledky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Definice výsledků není obsažena v konsorciální smlouvě ale v grantové dohodě. Výsledky jsou počítatelné nebo i nepočítatelné výstupy projektu jako např. data, informace nebo znalosti atd., které jsou vytvořeny za trvání projektu nehlédě na jejich charakter nebo skutečnost, zda jsou nebo nejsou chráněny, stejně tak i práva s těmito výsledky spojená včetně práv duševního vlastnictví. - Definice výsledků se v konsorciální smlouvě nemění, nedochází k žádné modifikaci. Nicméně různé aspekty, které se výsledků týkají, je nutné poměrně detailně v konsorciální smlouvě upravit a mezi členy konsorcia si vyjasnit. Některé aspekty jsou zmíněny níže. - Co se týká konkrétní podoby výsledků, mohou to být např. patenty (ale to se příliš často nestává), častěji spíše užité vzory, dále některé hodnotné informace jako je know-how či, někdy zlepšovací návrhy atd.
Ownership	<p>Vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vlastnictví v průběhu projektu řešíme v souvislosti s duševním vlastnictvím ve dvou případech – vlastnictví ke stávajícím znalostem a k výsledkům. - Co se týká stávajících vlastností, tam je situace jednoduchá. Stávající znalosti jsou takové znalosti, které příjemce má již před začátkem projektu či před přistoupením ke grantové dohodě. Začátek projektu nemá na tuto skutečnost žádný vliv, proto vlastníkem stávajících znalostí zůstává i nadále ten partner, který je vlastnil před začátkem projektu. Rozhodně z titulu účasti v projektu nevzniká spoluvlastnictví k těmto stávajícím znalostem, toto rozhodně není účelem projektu.

	<ul style="list-style-type: none"> - U výsledků platí také poměrně jednoduché pravidlo stanovené grantovou dohodou a pravidly účasti. Vlastníkem výsledku je ten partner, který daný výsledek vytvořil. Složitější situace nastává až u spoluvlastnictví a tato situace je popsána níže. - S vlastnictvím výsledků se ale pojí také další povinnosti, jejichž splnění musí zajistit právě vlastník. Grantová dohoda ukládá tři základní povinnosti – výsledky chránit, šířit a využívat. Jak již bylo řečeno, jejich splnění většinou zajišťuje vlastník, pokud například není ustanoven specializovaný orgán, který se o tyto povinnosti stará.
<p>Joint ownership</p>	<p>Spoluvlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - V grantové dohodě je kromě jiného popsán i vznik spoluvlastnictví k výsledkům projektu. Spoluvlastnictví k výsledkům projektu vznikne v okamžiku, kdy se na tvorbě výsledku podílí více příjemců z konsorcia a jejich podíl není možné rozdělit. Nově v Horizontu 2020 je povinnost upravit spoluvlastnictví smluvně, což je pro příjemce jistě užitečné. V minulosti vznikalo nejvíce sporů mezi partnery právě z důvodu neshod týkajících se společně vlastněných výsledků. - Spoluvlastnictví je možné upravit v konsorciální smlouvě nebo v separátní smlouvě o společném vlastnictví výsledků. Společné vlastnictví je poté upraveno i, jak již bylo zmíněno výše, v grantové dohodě. Právě v grantové dohodě najdeme tzv. základní režim, který se uplatní do doby, než se spoluvlastníci podrobně dohodnou na úpravě vztahů smluvně, tak jak to nově nařizuje grantová dohoda. - Tento základní režim nemusí být příliš výhodný – záleží samozřejmě na povaze daného spoluvlastněného výsledků. Základní režim je v grantové dohodě nastaven tak, že každý ze spoluvlastníků je oprávněn využívat spoluvlastněný výsledek a to bez jakéhokoliv poplatku a udílet nevýhradní licence jakékoliv třetí straně a takto výsledek využívat (bez práva toho, komu je licence udělena udílet licenci dál – tedy bez práva sublicence), pokud ostatním spoluvlastníkům tento svůj záměr v oznámí nejméně 45 dní předem a poskytne jim spravedlivou a rozumnou kompenzaci. Ona lhůta na oznámení je zřejmě zamýšlena jako doba na vyjednávání o oné kompenzaci, jelikož udělení licence třetí straně dle tohoto režimu, není možné ze strany ostatních spoluvlastníků zabránit. Právě proto by tato úprava nemusela každému vyhovovat. Mnoho společností a institucí atd. se účastní konkurenčního boje, na základě kterého získávají pro svoji činnost prostředky. Pokud si představíme, že

spoluvlastněný výsledek by nám mohl před konkurencí zajistit určitý náskok, určitě by pro nás nebylo výhodné, kdyby další spoluvlastník udílel licence a tedy poskytoval naši konkurenční výhodu komukoliv, tedy např. i našim konkurentům. V momentě, kdy by konkurenci byla tato naše výhoda zpřístupněna, ztratil by pro nás tento výsledek v konkurenčním boj cenu. Proto se jeví jako vhodnější řešení věnovat se spoluvlastnictví ještě před jeho vznikem a neponechat nic náhodě.

- Výše bylo zmíněno, že spoluvlastnictví je upraveno i v konsorciální smlouvě. Nutno mít na paměti, že v době, kdy se tvoří konsorciální smlouva, ještě nikdo nejspíš netuší, zda nějaký společně vlastněný výsledek vznikne, a to z toho důvodu, že výsledky výzkumu a vývoje mnohdy nelze naprosto přesně naplánovat. Proto by se tato úprava později mohla jevit jako příliš abstraktní a nevyhovující typu spoluvlastněného výsledku.
- Modelová konsorciální smlouva DESCA nabízí dvě možnosti úpravy spoluvlastnictví. První možnost zahrnuje právo spoluvlastníků užívat spoluvlastněné výsledky pro své nekomerční aktivity (např. svůj vlastní výzkum – tento termín by bylo třeba také definovat v konsorciální smlouvě) a to bezplatně a bez nutnosti předchozího souhlasu ostatních spoluvlastníků. Dále tato možnost zahrnuje právo spoluvlastníků využívat tyto výsledky a udílet nevýhradní licence třetím stranám (bez práva sublicence – tedy bez toho, aby osoba, které bylo licencováno, mohla tento výsledek poskytovat dále) za podmínky, že ostatní spoluvlastníky na tuto skutečnost upozorní nejméně 45 dní před poskytnutím licence a poskytne spravedlivou a rozumnou kompenzaci. Je třeba mít na paměti, že v této možnosti (stejně jako v režimu z grantové dohody) není obsaženo právo spoluvlastníků proti poskytnutí nevýhradní licence jakkoliv namítat, proto nelze udělení licence nijak zabránit.
- Druhá možnost se uplatní pouze v případě méně hodnotných výsledků, které nemají pro své spoluvlastníky velký potenciál. Tato úprava umožňuje spoluvlastníkům užívat spoluvlastněný výsledek dle libosti (včetně udílení nevýhradních licencí – pouze nevýhradních) bez jakékoliv povinnosti oznamovat ostatním, žádat jejich souhlas či jim poskytovat kompenzaci s tím, že se spoluvlastníci mezi sebou dohodnou na ochranných opatřeních a rozdělení nákladů na jejich zajištění.
- Jak již bylo řečeno výše, ani jedna z těchto možností nemusí být vyhovující zvláště pak v případě, kdy se jedná o hodnotné a komerčně využitelné výsledky. V takovém případě je vhodné uzavřít separátní smlouvu o společném vlastnictví výsledků, kde budou podrobně vztahy mezi společníky uzavřeny. Tato smlouva by tedy měla upravovat zejména podíly na nákladech ochrany výsledků (tedy např. jak se který spoluvlastník bude podílet na úhradě

	<p>nákladů), rozdělení podílů spoluvlastněného výsledků, možnosti využívání a šíření výsledků (včetně toho, zda a za jakých podmínek mohou spoluvlastníci udílet licence atd.), co se rozumí spravedlivou a přiměřenou kompenzací a další.</p> <ul style="list-style-type: none"> - V konsorciální smlouvě by měla být upravena lhůta, která by upravovala to, v jaké době od vytvoření nebo od momentu, kdy je jasné, že k vytvoření společně vlastněného výsledku dojde, mají spoluvlastníci povinnosti uzavřít tuto separátní dohodu o společném vlastnictví výsledků – tedy např. „v případě vzniku společně vlastněného výsledku jsou spoluvlastníci povinni uzavřít smlouvu o společném vlastnictví výsledků, kde si podrobně upraví vztahy mezi sebou, a to ve lhůtě 45 dní od vzniku takového spoluvlastnictví, nebo od momentu, kdy je zřejmé, že spoluvlastnictví je nevyhnutelné, podle toho, který nastane dříve.“ Další potřebnou věcí je upravit režim do doby, než bude tato smlouvě uzavřena, tedy režim, kterým se budou spoluvlastníci řídit oněch 45 dní. V takovém případě je vhodné zakázat jakoukoliv dispozici s tímto výsledkem bez jednomyslného odsouhlasení všech spoluvlastníků – tedy např. takto „Do doby než bude uzavřena smlouva o společném vlastnictví výsledků, není žádný spoluvlastník oprávněn jakkoliv nakládat se společně vlastněným výsledkem bez souhlasu všech spoluvlastníků.“
<p>Transfer of results</p>	<p>Převod výsledků</p> <ul style="list-style-type: none"> - V případě, kdy něco vlastníme, jsme oprávněni s tímto naším vlastnictvím disponovat – tedy např. převádět ho na jiné subjekty, osoby. To se samozřejmě týká i výsledků projektu s tím, že zde platí některá omezení, a to z toho důvodu, že výsledky jednotlivých partnerů jsou zapotřebí ke zdárnému dokončení projektu. - Převod výsledků je upraven jak v grantové dohodě, tak v konsorciální smlouvě s tím, že konkrétně konsorciální smlouva režim grantové dohody doplňuje a to o seznam specificky určených třetích stran. Tento seznam je přílohou konsorciální smlouvy, tedy se má za to, že s ním partneři souhlasí, přičemž tento souhlas vyjadřují podpisem konsorciální smlouvy, která se tak pro ně stává závazná včetně všech příloh. Tento seznam se nevyskytuje v každé konsorciální smlouvě, ale pokud se tam vyskytne, znamená to, že partneři, kteří uvedli nějakou stranu v tomto seznamu, mohou výsledky na tuto stranu převádět, aniž by museli postupovat proceduru popsanou v grantové dohodě, tedy nemusí čekat na souhlas nebo případné námitky ostatních partnerů v konsorciu. Podpisem konsorciální smlouvy se tak partneři vlastně vzdávají jakéhokoliv práva namítat proti převodu výsledků partnera na tuto specificky určenou třetí stranu. Nicméně zůstává pravidlem to, že před

	<p>plánovaným převodem je převádějící strana povinna ostatním příjemcům v konsorciu tento převod oznámit a zajistit, že práva ostatních partnerů (např. přístupová – viz níže) nebudou ohrožena. Přidání jakékoliv třetí strany na výše popsany seznam v průběhu projektu musí odsouhlasit Valná hromada.</p> <ul style="list-style-type: none"> - V případě, že se nejedná o specificky určenou třetí stranu, převádějící strana musí o převodu informovat ostatní ty partnery, kteří stále mohou žádat převádějící stranu o přístupová práva, nejméně 45 dní před jeho uskutečněním (nebo méně – tato lhůta může být v konsorciální smlouvě dohodnuta odlišně). Oznámení musí obsahovat dostatečné informace o straně, na kterou jsou výsledky převáděny, aby ostatní příjemci v konsorciu mohli rozhodnout o tom, zda tento převod bude mít nějaký vliv na možnost získání přístupových práv. V případě, že ostatní partneři zjistí, že jejich přístupová práva by byla podstatně ohrožena (nestačí tedy pouhá domněnka), mohou proti uskutečnění převodu namítat ve lhůtě 30 dní od oznámení (i zde je možné upravit lhůtu v konsorciální smlouvě odlišně). V případě námitek se převod neuskuteční, dokud se partneři nedohodnou na dalším postupu. - V případě fúzí či akvizic je možné, že nastane situace, kdy převádějící strana nebude moci poskytnout dostatečné informace ve lhůtě 45 dní, a to z důvodu pravidel stanovených v právních předpisech upravujících fúze a akvizice. - Povinnost oznamovat převod výsledků trvá do té doby, dokud některá ze stran může žádat o přístupová práva.
Dissemination	<p>Šíření</p> <ul style="list-style-type: none"> - U šíření výsledků, jež je další povinností, která se k výsledkům váže, je třeba pamatovat na důležitou změnu – tou je otevřený přístup k publikacím a v některých typech projektů také k datům. - V případě, že tomu nebrání oprávněné zájmy příjemců, musí příjemci bez zbytečného odkladu šířit výsledky. Strategii šíření nastiňují příjemci již v návrhu projektu – tam uvádějí, jakým způsobem budou výsledky šířit, aby nezůstaly tzv. v šuplíku a veřejnost (ať už laická či odborná) o tomto výzkumu věděla. V grantové dohodě nejsou určeny konkrétní prostředky jakými šířit, to záleží hlavně na povaze výsledku. Mohou to být publikace, propagační materiály (informační leták, DVD atd.), semináře, konference, doktorandský seminář atd. způsobů je opravdu mnoho a kreativně se meze nekladou.

- Od roku 2015 dále je možné, že grantová dohoda bude obsahovat tzv. další (additional) povinnosti týkající se šíření. Evropská komise zatím nesdělila, jak přesně budou tyto povinnosti navíc vypadat, nicméně může to být například šíření určitými prostředky, které jsou předem dané nebo určitému publiku atd. opět podle typu výzkumu.
- Modelová konsorciální smlouva DESCA upravuje zejména šíření vlastních výsledků a šíření výsledků či stávajících znalostí jiného příjemce v konsorciu obecně. Co se týká vlastních výsledků, zde nám DESCA ukládá obecnou povinnost informovat o šíření svých výsledků a řídit se článkem 29. 1. grantové dohody a to jak po dobu trvání projektu, tak i určitou dobu po skončení projektu. Tady záleží na dohodě konsorcia, v DESCA je uvedena lhůta 1 rok po skončení projektu, nicméně to je záležitost upravená výhradně v konsorciální smlouvě – tedy zcela zde záleží na dohodě partnerů. Pokud se v konsorciu dohodneme, že tato lhůta bude 1 den, nebudeme tím porušovat žádné ustanovení grantové dohody a toto ujednání bude plně legitimní. Na druhou stranu je potřeba říci, že grantová dohoda žádné takové časové určení neobsahuje – tedy je vhodné se na nějakém domluvit, aby nebylo možné ustanovení grantové dohody vykládat tak, že vždy, když chceme šířit výsledky, musíme informovat – tedy, že by tato povinnost nebyla omezena projekt a nějakou dobu po něm, ale trvala by, dokud by se tyto výsledky šířily, tedy časově neomezenou dobu. Proto je užitečné nějakou dobu stanovit. Níže je uvedeno, proč by toto oznamování mohlo být výhodné.
- Grantová dohoda stanovuje, že v případě, že chceme šířit své vlastní výsledky, je naší povinností oznámit tento náš záměr ostatním členům konsorcia nejméně 45 dní (nebo více či méně – záleží na dohodě konsorcia) před plánovaným šířením spolu s informacemi o jeho způsobu. Ostatní příjemci v konsorciu pak mají 30 dní (opět může být méně či více) na případné oprávněné námitky. Námitka by byla oprávněná, pokud by šířením byly prokazatelně poškozeny oprávněné zájmy související s výsledky či stávajícími znalostmi namítajícího partnera. V případě, že toto namítající strana prokáže, šíření se tímto způsobem nesmí uskutečnit. Novinkou v grantové dohodě je skutečnost, že v případě, že příjemce zamýšlí nechránit výsledek, bude povinen informovat také Evropskou komisi, která poté může podniknout některé kroky (např. převzít vlastnictví výsledku a před uskutečněním šíření zajistit jeho ochranu).
- V konsorciální smlouvě DESCA je způsobem podobným jako v grantové dohodě, který byl popsán výše, upraveno šíření publikacemi. Opět je zde povinnost oznámit předem v určité lhůtě a poté lhůta ostatních na námitky. Je zde

rozvedeno, co se myslí oprávněným zájmem a kdy může být poškozen – v případě, že bude ohrožena ochrana výsledku namítající strany nebo v momentě, kdy oprávněné akademické nebo obchodní zájmy související s výsledky či stávajícími znalostmi namítající strany budou zamýšleným šířením značně poškozeny. Definice toho co se myslí značným poškozením, není nikde uvedena, a proto by bylo užitečné ji zařadit do naší konsorciální smlouvy – např. definovat z hlediska finančního (za značné poškození je považována situace, kdy smluvní straně reálně hrozí škoda ve výši 10.000 EUR a výše, nebo hrozí ztráta konkurenční výhody na trhu, nebo ztráta soukromého financování, nebo hrozí reálné vynaložení dodatečných prostředků ve výši 1.000 EUR a výše – lze stanovit různě i s ohledem na projekt). Navíc je v konsorciální smlouvě dále uvedeno, že námitka musí obsahovat přesně požadavky na modifikaci šíření. Pokud byla námitka vznesena, strany jsou povinny otevřít diskusi na toto téma a před šířením nastanou situaci vyřešit k co největší spokojenost všech s tím, že namítající strana nesmí bezdůvodně šíření bránit dalšími námitkami. Dále je potřeba stanovit maximální lhůtu, o kterou je možné plánovanou publikaci zdržet – to aby nedocházelo ke zbytečným průtahům a partneři byli motivováni danou situací v případě námítky řešit co nejrychleji. V konsorciální smlouvě DESCA je tato lhůta pro zpoždění publikace nastavena na maximálně 90 dní – opět je možné dohodnout se na lhůtě jiné – kratší či delší.

- DESCA dále upravuje situaci, kdy partner v konsorciu chce šířit dosud nepublikované výsledky či stávající znalosti jiného partnera. Pokud chceme šířit jakékoliv znalosti jiného partnera je logické, že bychom měli nejdříve získat jeho souhlas, jelikož každý vlastník by měl sám rozhodnout, jak budou jeho výsledky publikovány. Proto je v DESCA tento typ šíření nastaven tak, že nejdříve musíme získat souhlas strany vlastníci výsledky či stávající znalosti, které chceme publikovat, ale pouze v případě, že ještě publikovány nejsou. Pokud publikovány byly, je potřeba uvést autora a řádně citovat – poté mohou být použity.
- Je třeba uvědomit si nejen to, že my musíme před šířením oznamovat a vidět v této skutečnosti zdržení, ale také pamatovat na to, že by tento systém mohl být pro nás užitečný. Představme si případ, kdy se účastníme projektu, do kterého vnášíme svoje cenné stávající znalosti, které nám v existenci mimo projekt poskytují určitou výhodu. V rámci projektu je samozřejmě velice žádoucí vznik publikací, proto se příjemci obvykle snaží vyprodukovat jich co nejvíce. V těchto publikacích uvádějí spoustu informací o projektu a o výsledku (např. na čem stavěli, jak postupovali atd.) Pokud by například naše stávající znalosti pomohli při vývoji publikovaného výsledku, mohlo by se stát, že by je náš partner chtěl ve svém článku uvést. V případě, kdy by nemusel záměr publikovat oznamovat, dostala by se naše cenná informace na veřejnost bez našeho vědomí a konkurenční výhoda by byla ztracena. Takto můžeme vznést oprávněnou námitku, navrhnout vpuštění pasáže uveřejňující naše stávající znalosti

	z publikace, a zabránit tak jejímu vyzrazení. Z toho důvodu je potřeba věnovat pozornost oznamovaným záměrům o šíření.
Exploitation	<p>Využívání</p> <ul style="list-style-type: none"> - Modelová konsorciální smlouva DESCA využití výsledků neupravuje. Grantová dohoda stanovuje základní povinnosti a pravidla pro využívání výsledků. V první řadě stanovuje grantová dohoda povinnost využívat výsledky, resp. vyvinout úsilí směřující k tomu, aby výsledky byly využívány. Oproti 7. rámcovému programu zde došlo k určitému zmírnění této povinnosti, jelikož na formulaci „povinnost vyvinout úsilí“ („takemeasuresaiming to exploit“) je jasně vidět, že si Evropská komise uvědomuje, že opravdu ne každý výsledek nakonec najde své uplatnění v praxi a bude využíván. V případě, že tedy přijmeme taková opatření a budeme se snažit, aby byl výsledek využíván, avšak neuspějeme, nebudeme porušovat grantovou dohodu. Důležité ale je přijmout prokazatelně nějaká opatření – ať už v dalším výzkumu nebo komerčně – kterými bychom při případné kontrole mohli argumentovat. - Využívat výsledky lze několika způsoby- např. přímo nebo nepřímo. Přímé využití znamená, že výsledky budeme využívat sami, ať už komerčně nebo je sami použijeme pro náš další výzkum. Nepřímé využití potom znamená, že výsledky za nás budeme využívat někdo jiný – tedy např. my výsledek licencujeme jinému subjektu a tento subjekt bude výsledek dále využívat pro své potřeby, účely atd. Grantová dohoda uvádí několik příkladů, jak lze výsledky využívat – v dalších výzkumných aktivitách, rozvoj výsledků a tvorba konečného produktu, standardizační aktivity, rozvoj služeb atd. Od roku 2015 by se stejně jako v případě publikací mohli objevit povinnost navíc (tzv. additionalexploitationobligation), která by opět nejspíš znamenala povinnost využívat výsledek např. určitým způsobem - Pod využívání výsledků můžeme zařadit udílení licencí, ať už výhradních nebo nevýhradních. Tento způsob využívání by měl být v konsorciální smlouvě jasně upraven. V grantové dohodě se také objevují určitá pravidla týkající se licencování, která budou zmíněna níže.
Exclusive license	<p>Výhradní licence</p> <ul style="list-style-type: none"> - U výhradních licencí je důležité uvědomit si, že v momentě, kdy licenci tohoto druhu udělíme, nikdo další včetně

nás již nemůže licencovanou věc užívat (tedy logicky ani členové konsorcia). Proto je velice důležité pamatovat na to i při řešení projektů. Samozřejmě využívání výsledků je dobré a žádoucí, ale je třeba uvědomit si pravidla obsažená v grantové dohodě, která udělování těchto licencí v určitém směru omezují. Několikrát bylo zmíněno, že členové konsorcia si během projektu a v některých případech i po jeho skončení musí poskytovat tzv. přístupová práva k výsledkům projektu či ke svým stávajícím znalostem. Omezení ohledně výhradních licencí ke stávajícím znalostem grantová dohoda neobsahuje, protože tyto znalosti jsou výhradním vlastnictvím jednotlivých partnerů a byly jim už před přistoupením k projektu, proto Evropská komise nemá prostředky, jak t oblast regulovat. Pokud partner udělí k výsledku projektu, který jsou potřebné pro projekt či pro využívání výsledků projektu udělí výhradní (exkluzivní) licenci, vzdává se tím zároveň práva poskytovat tato přístupová práva, resp. souhlasí s tím, že je nadále nebude moci poskytovat, jelikož s daným výsledkem bude exkluzivně disponovat ten, kdo tuto licenci nabyt (tzn. ten, kterému ji účastník projektu udělil). Takovéto případy by mohly ohrozit zdárné dokončení projektu, a proto grantová dohoda i konsorciální smlouva obsahují ustanovení týkající se udělování výhradních licencí.

- Grantová dohoda jasně stanovuje, že příjemce je oprávněn udílet licence, ale pouze za podmínky, že přístupová práva ostatních členů konsorcia nebudou dotčena. V případě, že jsou grantovou dohodou stanoveny dodatečné povinnosti týkající se využívání (additional obligation – viz výše), nesmí být dotčeny ani tyto povinnosti. Výhradní licence k výsledkům může být udělena, pokud se ostatní účastníci projektu vzdají svých přístupových práv k těmto výsledkům.
- Grantová dohoda dále může obsahovat možnost Evropské komise namítat proti udělení výhradní licence. Takovou možnost by grantová dohoda musela obsahovat již od počátku. V návrhu projektu uvádíme skutečnosti důležité pro projekt a tedy i to, jakým způsobem zamýšlíme výsledky využívat. Pokud uvedeme jako způsob využití výhradní licenci, Komise si již sama musí posoudit, zda existuje potenciální nebezpečí a tedy zda má do grantové dohody vložit své oprávnění proti udělování těchto licencí namítat. Později toto právo vloženo být nemůže. V případě, že toto oprávnění je vloženo, znamená to, že Evropská komise může namítat proti udělení výhradní licence k výsledkům projektu až po čtyři roky po skončení projektu za podmínky, že by tato licence měla být udělena do třetí země mimo EU nebo do země, která není asociovaná k programu H2020 a Komise se domnívá, že tato licence by mohla ohrozit konkurenceschopnost EU nebo by nebyla v souladu s etickými principy nebo bezpečnostními otázkami. V momentě, kdy jsou obě tyto podmínky splněny zároveň, může EK proti udělení licence namítat. Aby se o jejich udělení vůbec dozvěděla, je v grantové dohodě vložena notifikační (oznamovací)

	<p>povinnost příjemce. Příjemce tedy svůj záměr udělit výhradní licenci mimo EU oznámit Komisi spolu s podrobným popisem nabyvatele licence a plánovaného či potenciálního využití licencovaného výsledku. Oznámení musí dále obsahovat rozumné ohodnocení pravděpodobného dopadu udělení licence na konkurenceschopnost, etické principy či bezpečnostní otázky. Pokud oznámení nebude vyhovující, může si Komise vyžádat další informace. Když Komise zjistí, že některá z výše uvedených oblastí je ohrožena a rozhodne se proti udělení licence namítat, musí tak učinit ve lhůtě 60 dní od přijetí notifikace. Licence nemůže být udělena během této lhůty ani v případě, že Komise namítá a dokud nejsou podmínky Komise (v případě existence námitek) pro udělení licence splněny. To samé pravidlo platí i pro převod výsledků mimo EU nebo asociované země.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nově je úprava exkluzivních licencí vložena i do konsorciální smlouvy DESCA. Ustanovení upravuje tzv. vzdání se přístupových práv. Jak bylo řečeno výše, pokud ostatní partneři s udělením licence souhlasí a tedy vzdají se svých nároků na udělení přístupových práv, je možné výhradní licenci udělit. V konsorciální smlouvě DESCA je upraven právě proces onoho vzdání se. Pokud tedy partner zamýšlí udělit výhradní licenci k výsledku projektu, je povinen notifikovat ostatním partnerům tuto skutečnost. Partneři na toto oznámení musí odpovědět během 45 dní. V případě, že některý z partnerů neodpoví v této lhůtě (ať už pozitivně či negativně), má se za to, že souhlasí s udělením. Toto je důležité i z toho pohledu, pokud licenci nebudeme chtít udělit my, ale náš partner. V případě, že bychom nesouhlasili, je potřeba vznést své námítky včas, po uplynutí lhůty již na ně nebude brán zřetel. Vzdání se přístupových práv musí být písemné.
Non-exclusive license	<p>Nevýhradní licence</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udělení nevýhradní licence je další z možných způsobů využití výsledků projektu, avšak situace jednodušší než u licence výhradní. Nevýhradní licence je taková, která vlastníka licencované věci neomezuje v jejím dalším užívání – tedy ten, komu udělíme licence, nemá výhradní právo s licencovanou věcí disponovat a můžeme s ní nadále disponovat já i ostatní partneři v konsorciu, mohou být i nadále udělována přístupová práva. Tato licence tedy nijak projekt neohrožuje ani neomezuje, a proto grantová dohoda ani konsorciální smlouva neobsahují žádná pravidla týkající se udělování nevýhradních licencí.
Background	<p>Stávající znalosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stávající znalosti jsou data, know-how nebo informace neohledně na jejich formu nebo podobu, hmotné nebo

	<p>nehmotné, včetně všech práv jako např. práv duševního vlastnictví, které příjemce a) drží před přistoupením k projektu a b) které jsou potřebné pro projekt a c) identifikované před přistoupením k projektu podle článku 45 GA. Toto je licence obsažená v pravidlech účasti. Z této definice vyplývá několik věcí. Za prvé ne všechno, co před přistoupením k projektu vlastníme nebo držíme, je považováno za tzv. Background – pouze to, co je potřebné pro projekt (viz definice výše). Dále, stávajícími znalostmi jsou nejen ty věci, které vlastníme, ale i ty, které držíme – tedy např. licence, které máme před přistoupením k projektu (výhradní i nevýhradní). A poslední věc – nově musí příjemce všechny potřebné stávající znalosti sepsat. V minulém rámcovém programu to bylo tzv. dobrou praxí (best practise) sepsat, co ze stávajících znalostí dávají partneři k dispozici. Tento seznam byl přílohou konsorciální smlouvy a tedy všem dostupný. Každý se na tento seznam mohl podívat a v případě, kdy by zjistil, že tam něco chybí pro hladký průběh projektu, např. že některý z partnerů (ať už schválně nebo omylem) opomněl na seznam přidat důležitou stávající znalost, kterou my potřebujeme pro naši část úkolů na projektu, můžeme na to upozornit ještě před začátkem projektu a tento závadný stav napravit. Na seznam se samozřejmě dalo přidávat znalosti i v průběhu projektu, ale vyžadovalo to rozhodnutí Valné hromady. Evropské komise zřejmě tento systém shledala užitečným a vložila povinnost identifikovat stávající znalosti do grantové dohody. Jelikož zde ale není obsažen žádný závazný způsob, je možné opět využít seznam, který je přílohou konsorciální smlouvy. Modelová konsorciální smlouva DESCA vzor této přílohy obsahuje – jmenuje se „background included“. Je potřeba věnovat tomuto seznamu náležitou pozornost.</p>
<p>Access rights</p>	<p>Přístupová práva</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přístupová práva už byla několikrát zmiňovaná výše. Jedná se v podstatě o tzv. licence. Když některému z partnerů udělíme přístupové právo, udělíme mu tím právo užívat naše znalosti k určitým účelům. - Nejdříve je potřeba vymezit, kdy jsme povinni přístupové práva udělit a k čemu je udělujeme. Přístupová práva udělujeme k našim výsledkům projektu a k našim stávajícím znalostem za předpoklad, že jsou potřebná pro a) realizaci prací na projektu našeho partner nebo b) k využití partnerových vlastních výsledků projektu. Jiné důvody grantové dohoda nestavuje, a tudíž s jinými souhlasit nemusíme. Pozor na konsorciální smlouvu – zde je možné domluvit se na rozšíření režimu přístupových práv, a proto je potřeba pozorně číst, k čemu a za jakých podmínek souhlasíme s udělováním přístupových práv. S ničím jiným než výše zmíněným režimem stanoveným v grantové dohodě souhlasit nemusíme.

- O přístupová práva žádáme písemně přímo konkrétnímu partnerovi s uvedením důvodu. Pokud není mezi partnery konsorciu dohodnuto jinak, neobsahují přístupová práva právo udílet podlicence. To znamená, že pokud já potřebuji přístupová práva jiného partnera, mohu je dostat, za předpokladu, že jsou potřebná, ale již je nemohu poskytnout dále jiné osobě.
- Konsorciální smlouva DESCA uvádí, že k tomu, co není uvedeno v příloze 1 konsorciální smlouvy Background included (viz výše) není možné požadovat přístupová práva. Tento výklad je poněkud nepřesný a mohl by být snadno zneužitelný – pokud bychom k něčemu nechtěli udělovat přístupová práva, jednoduše bychom to úmyslně nevložili na seznam do přílohy č. 1. Nicméně podle grantové dohody toto není možné. Tedy, i kdybychom něco úmyslně či neúmyslně nevložili na seznam do přílohy č. 1, neznamená to, že by k této nevložené věci či znalosti ostatní partneři nemohli požadovat přístup, pokud by ji potřebovali k dvěma výše uvedeným účelům – práce na projektu nebo využití vlastních výsledků. Seznam v příloze lze upravovat. Pokud tak chceme učinit, navrhne tento postup Valné hromadě.
- DESCA upravuje ve svých ustanovení i obecné principy přístupových práv. Dříve je upravovala i grantová dohoda, nicméně GA pro program H2020 už toto neobsahuje. Tedy – přístupová práva neobsahují právo udílet podlicence, pokud není výslovně stanoveno jinak. Přístupová práva se udělují bez jakýchkoliv administrativních nebo transferových poplatků a jsou nevýhradní (stejný princip jako nevýhradní licence). Výsledky nebo stávající znalosti, ke kterým byla udělena přístupová práva, mohou být užity pouze k povoleným účelům. V případě, že bychom udělovali přístupová práva, můžeme vymežit, ke kterým účelům mají být užita a je možné stanovit i některé podmínky (např. aby jméno instituce bylo propagováno spolu s tím, k čemu byla přístupová práva potřeba atd. – nikoliv nedovolené finanční podmínky!). Dále zde může být stanovena povinnost mlčenlivosti. Je možné uzavřít mezi stranou poskytující a stranou přijímající písemnou dohodu a v ní stanovit všechny aspekty uvedené v tomto odstavci.

Grantová dohoda	Stávající znalosti	Výsledky
Provádění projektu	Bez poplatku (pokud nebylo před přistoupením ke GA dohodnuto jinak)	Rozumné a spravedlivé podmínky
Využití vlastních výsledků	Rozumné a spravedlivé podmínky	Rozumné a spravedlivé podmínky

Konsorciální smlouva DESCA	Stávající znalosti	výsledky
Provádění projektu	Bez poplatku pokud není dohodnuto jinak v příloze č. 1 background included	
Využití vlastních výsledků	Rozumné a spravedlivé podmínky	Rozumné a spravedlivé podmínky a pro interní výzkumné aktivity bez poplatku NEBO Bez poplatku(záleží na tom, co si konsorcium zvolí, v DESCA jsou dány obě možnosti na výběr – tento výběr je však nutné učinit před uzavřením CA)

- V grantové dohodě je stanoveno, že partneři mohou požadovat úplatu v případě poskytování přístupových práv ke

	<p>stávajícím znalostem pro provádění prací na projektu, za podmínky, že tak bylo dohodnuto před přistoupením ke grantové dohodě – na to je potřeba pamatovat v případě, že máme nějaké hodnotné know-how nebo jiný druh stávající znalosti, kterou nechceme poskytovat zdarma. Přiměřenou úplatu musíme stanovit a ostatním partnerům oznámit ještě předtím, než bude grantová dohoda uzavřena, později už to není možné. Úplata by měla být menší než ta, za kterou by ji partneři sehnali na trhu – přece jen je to jednou z výhod společného výzkumu a v rámci projektu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Další možností je poskytovat přístupová práva za rozumných a spravedlivých podmínek. Grantová dohoda uvádí definici tohoto termínu – spravedlivé a přiměřené podmínky (včetně poskytnutí bez poplatku) jsou takové podmínky, které berou v potaz specifické okolnosti žádosti o přístup, např. aktuální či potenciální hodnotu výsledků nebo stávajících znalostí, ke kterým je přístup žádán, způsobu a trvání nebo jiné charakteristice jejich využití (míněno přístupových práv, resp. výsledku či stávající znalosti, ke kterým je poskytujeme). Tato možnost tedy výslovně obsahuje i možnost poskytnout přístupová práva bez poplatku, záleží tedy na konkrétních okolnostech, resp. na tom, co je v dané chvíli rozumné a spravedlivé – odvíjí se to samozřejmě také od dohody obou stran. - Žádat o přístupová práva mohou partneři ještě rok po skončení projektu, pokud není dohodnuto jinak. Tato jiná lhůta by měla být obsažena v konsorciální smlouva nebo jinde písemně. Konsorciální smlouva se však jeví jako vhodné řešení.
<p>Affiliated entity</p>	<p>Přidružený subjekt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přidružený subjekt je subjekt, který je pod přímou nebo nepřímou kontrolou příjemce nebo pod stejnou kontrolou přímou nebo nepřímou kontrolou příjemce nebo přímo nebo nepřímo kontroluje příjemce. Kontrola může mít několik podob –1) přímé nebo nepřímé držení více než 50% nominální hodnoty základního kapitálu nebo většina hlasovacích práv akcionářů či společníků společnosti; 2) přímé nebo nepřímé držení, ať už faktické nebo právní, rozhodovacích pravomocí v dané společnosti/instituci. V případě, že existuje mezi subjekty kontrola, nejedná se o subjekty nezávislé. Pravidla účasti však uvádějí další ustanovení, které říká, které vztahy neznamenají kontrolu. Jsou to vztahy, kdy stejná veřejná investiční společnost, institucionální investor nebo společnost poskytující rizikový kapitál má v přímém či nepřímém držení více než 50% nominální hodnoty vydaného základního kapitálu nebo většinového hlasovacího práva akcionářů či společníků, nebo dotčené subjekty jsou kontrolovány či

vlastněným veřejným orgánem.

- Přidružené subjekty mohou v projektech těžit z některých výhod. Grantová dohoda říká, že přidruženým subjektům mohou být také udělována přístupová práva, pokud je to potřebné pro využití výsledků projektu toho subjektu, ke kterému jsou přidruženi.
- *Příklad - náš partner má přidružený subjekt, který se specializuje na využívání všech výsledků našeho partnera – stará se o licence, nebo například se jedná o spin-off, který sám pokračuje v dalším výzkumu atd. (viz možnosti využití výše). Ale aby mohl své výsledky takto využívat (prostřednictvím přidruženého subjektu) potřebuje k tomu tento přidružený subjekt naše výsledky nebo stávající znalosti, a proto my musíme udělit přístupová práva i přidruženému subjektu. Tedy přidružené subjekty mají v tomto případě stejné možnosti jako příjemce, ke kterému jsou přidruženi.*
- Grantová dohoda stanoví, že pokud není v konsorciální smlouvě stanoveno jinak, jsou přístupová práva poskytována přidruženým subjektům za spravedlivých a přiměřených podmínek, za předpokladu, že neexistují žádná právní omezení (např. o právní omezení se jedná, pokud my pouze vlastníme nevýhradní licenci bez práva udílet tuto licenci dál, tedy bez práva sublicence, proto nemůžeme dále nikomu žádná oprávnění týkající se této věci poskytovat). Přístupová práva se vztahují pouze na přidružené subjekty v EU či asociovaných zemích, a pozor jedná se nejen o přístupová práva k výsledkům projektu ale i o přístupová práva ke stávajícím znalostem.
- Grantová dohoda neříká, jak by měly být tyto podmínky stanoveny. V tomto případě také platí, že je lepší sjednat tyto podmínky písemně, jelikož přístupová práva přidružených subjektů mohou mít mnoho rizikových aspektů – např. Přidružený subjekt musí zachovávat mlčenlivost a dodržovat všechny povinnosti týkající se udělených přístupových práv, která jsou obsažena jak v grantové dohodě, tak v konsorciální smlouvě. Proto při jejich udílení je lepší uzavřít dohodu, kde budou všechny tyto aspekty (např. viz výše) zmíněny a upraveny ke spokojenosti všech stran dohody.
- Konsorciální smlouva DESCA stanovuje v případě přístupových práv přidružených subjektů dvě možnosti. První možností je to, že tato přístupová práva těmto subjektům jsou udělována za podmínek stanovených v GA (tedy spravedlivých a přiměřených atd.) s tím, že v případě, že by udělení přístupových práv přidruženému subjektu ohrozilo oprávnění zájmy poskytujícího partnera, může tento partner jejich poskytnutí odmítnout. Přístupová

	<p>práva přidruženého subjektu končí v momentě, kdy skončila i subjektu, ke kterému je tento subjekt přidružen – tzn., nemohou trvat déle, pokud se na tom strany výslovně nedohodnou. Pokud subjekt ztratí status přidruženého subjektu, zanikají všechna práva s tímto statutem spojená – včetně přístupových práv.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Druhou možností, kterou DESCA využívá je vytvořit další přílohu ke konsorciální smlouvě. V této příloze jsou vyjmenovány všechny přidružené subjekty ještě před začátkem projektu a vše je vyjasněno již od začátku – přidružené subjekty zde uvedené mohou požívat výhod a partnerů v konsorciu s tím svým podpisem CA souhlasí. Přidávat na tento seznam lze jen se souhlasem všech partnerů. Pokud konsorcium zvolí tento seznam, automaticky odpadá procedura týkající se povolování přístupových práv přidruženým subjektům – mají je automaticky. - Nicméně grantová dohoda používá formulaci „pokud není v konsorciální smlouvě uvedeno jinak“. To značí, že třetí možností je vyloučit možnost udílení přístupových práv přidruženým subjektům úplně, pokud se partneri tak dohodnou. - Pro shrnutí této problematiky: grantová dohoda říká, že přístupová práva přidruženým subjektům patří za spravedlivých a přiměřených podmínek, pokud se konsorcium v CA nedohodne jinak. DESCA uvádí dvě možnosti – a) přístupová práva těmto subjektům jsou udělována za podmínek GA, nebo b) přílohu CA se seznamem všech přidružených subjektů a tedy udělování automaticky bez dlouhé procedury, nebo existuje ještě třetí možnost zde neuvedená ale grantovou dohodou povolená – úplné vyloučení možnosti poskytovat přístupová práva přidruženým subjektům.
<p>Additional access rights</p>	<p>Další/doplňující přístupová práva</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jak již bylo vysvětleno výše, příjemci mají povinnost poskytovat přístupová práva minimálně v rozsahu stanoveném grantovou dohodou. Pokud si partneri v konsorciu dohodnou nějaká další přístupová práva nad rámec toho, co stanoví grantová dohoda – tedy např. rozšíření důvodů, kdy si členové konsorcia tato práva poskytují, jedná se o tzv. další/doplňující přístupová práva, tedy práva poskytnutá nad rámec povinného minima. - Grantová dohoda tato další přístupová práva logicky neupravuje, a proto jejich sjednání zůstává záležitostí konsorcia a konsorciální smlouvy. DESCA takové ustanovení obsahuje, dokonce si příjemci mohou vybrat ze dvou

	<p>možností.</p> <ul style="list-style-type: none"> - První možnost říká, že sjednání jakýchkoliv dalších přístupových práv, která nejsou pokryta grantovou dohodou nebo konsorciální smlouvou (např. konsorciální smlouva DESCA upravuje nad rámec grantové dohody přístupová práva přidružených subjektů, přístupová práva strany vystupující z konsorcia atd. – tedy nad rámec všech těchto obsažených úprav) je plně na rozhodnutí strany vlastníci výsledky nebo stávající znalosti, ke kterým mají být přístupová práva poskytnuta, a podmínky tohoto poskytnutí jsou pak předmětem dohody mezi oběma stranami. Druhá možnost potom stanovuje, závazek stran vyjednávat v dobré víře o poskytnutí přístupových práv k výsledkům v případě žádosti jiného partnera z konsorcia s tím, že přiměřené finanční podmínky budou opět sjednány dvoustranně. První možnost tedy znamená, že můžeme tuto žádost odmítnout bez dalšího, v druhé se zavazujeme o této možnosti vyjednávat. Až kdyby se nepodařilo vyjednat oboustranně vyhovující podmínky, lze odmítnout. Povinnost poskytovat tato další přístupová práva není obsažena ani v jedné z možností. - Této úpravě je však potřeba věnovat náležitou pozornost již při vyjednávání konsorciální smlouvy, abychom poté nebyli překvapeni z toho, co všechno po nás partneři v konsorciu mohou chtít. Doporučení v této oblasti je zachovat režim grantové dohody, jelikož ten je poměrně přesně upraven ze strany Evropské komise a jeho výklad je také jasný.
Amendment	<p>Dodatek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grantovou dohodu i konsorciální smlouvu uzavíráme v určité podobě, která může doznat potřeby některých změn, které mají svůj původ v průběhu projektu. - Změnit se samozřejmě dají obě dvě smlouvy a to pomocí dodatku ke smlouvě. Tvorba a odsouhlasení dodatku je však v každém případě jiná. Kromě rozhodnutí, která jsou v konsorciální smlouvě explicitně svěřena rozhodování Valné hromady lze konsorciální smlouvu měnit pouze po dohodě všech partnerů na znění konkrétního dodatku. Koordinátor nebo i jiný člen vznese nejlépe na Valné hromadě potřebu změny (a to z toho důvodu, že na Valné hromadě jsou obvykle přítomni zástupci všech partnerů) – tuto změnu musí nejdříve odsouhlasit Valné shromáždění, nicméně ne podle obvyklého hlasovacího mechanismu (jelikož toto rozhodnutí Valné hromadě nebylo explicitně svěřeno) – jak již bylo zmíněno výše, musí s touto změnou souhlasit všichni partneři, nelze vázat někoho proti jeho vůli. Po odsouhlasení koordinátor vypracuje návrh dodatku, který rozešle k připomínkám a

	<p>jakmile se partneři shodnou na finálním znění, nechá jej podepsat oprávněnými zástupci všech členů konsorcia.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grantovou dohodu lze také měnit, nicméně v H2020 už nově pomocí elektronického dodatku. Grantová dohoda jako celek se podepisuje také elektronicky prostřednictvím Participant Portalu, proto stejné podmínky platí i pro dodatky. Zde partneři zažádají o konkrétní dodatek a počkají na odsouhlasení Evropskou komisí. V případě, že obě strany grantové dohody souhlasí s podobou dodatku, stane se závazným a bude připojen ke grantové dohodě. Dodatek může navrhnout i EK, ale to se stává málokdy. - Obvyklým předmětem dodatku je přidání či odebrání partnera v konsorciu. Dodatku ke grantové dohodě zpravidla předchází schvalování změny v konsorciu podle pravidel nastavených v konsorciální smlouvě a zápis o této změně se poté zpravidla připojuje k žádosti o dodatek ke grantové dohodě jako důkaz. Proto byla již výše zmíněna důležitost zápisů z jednání orgánů konsorcia. - Je potřeba pamatovat na to, že ta rozhodnutí, která byla svěřena Valné hromadě, mohou být odsouhlasena a přijata i bez našeho souhlasu. Na ochranu našich oprávněných zájmů v těchto případech lze použít právo veta. - Pokud je nutné měnit grantovou dohodu dobíhajících projektů 7.RP, může se stát, že budeme nuceni provést tuto změnu ještě formou doporučených dopisů za použití formulářů zveřejněných Evropskou komisí v příslušném průvodci.
Mandatory national law	<p>Závazné národní právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žádné povinnosti či práva stanovené v konsorciální smlouvě nesmí být v rozporu s národním právem jednotlivých partnerů. Členové konsorcia musí vždy jednat v souladu s národním právem. Národním právem mohou být stanovena určitá závazná omezení, která musí být všemi partnery respektována, nicméně po žádném partnerovi ani po koordinátorovi nelze žádat detailní znalost předpisů všech členských států, a proto je potřeba v této věci komunikovat a v případě, kdy bychom v některém z ustanovení CA nebo jiné smlouvy objevili rozpor s národním právem na tento rozpor upozornit a závadný stav napravit.
Applicable law	<p>Použitelné právo</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Konsorcium se kromě jiného musí domluvit na tom, kterým právem se bude řídit v případech neupravených grantovou dohodou ani konsorciální smlouvou. Ani v jednom ze smluvních dokumentů nelze upravit všechny situace, které mohou nastat – taková úprava by byla i zbytečně svazující. Naštěstí právní řády členských států EU se v obecných a základních principech poměrně dost podobají, proto by s neměl být problém s tím, že se konsorciální smlouva bude řídit jiným právem než českým. S příchodem nového občanského zákoníku jsme se v mnohém ještě přiblížili ostatním členským státům. - U grantové dohody je to jednoduché, tam si vybrat nemůžeme. Tato dohoda se řídí právem belgickým, a to podle sídla orgánu EU, který smlouvu podepisuje. V konsorciální smlouvě DESCA je nastaveno právo belgické, jelikož se to jeví vhodné z toho hlediska, že se obě nejdůležitější smlouvy v rámci realizace projektu řídí stejným právem a nedocházelo by tak k výkladovým rozdílům. Nicméně existují i konsorciální smlouvy, které se řídí jiným právem než belgickým a problém to není- Důležité je říci, že Komise rozhodné právo nijak nereguluje, proto volba opět závisí na dohodě členů konsorcia.
Settlement of disputes	<p>Řešení sporů</p> <ul style="list-style-type: none"> - I když spory v rámci konsorcia, které by se nepodařilo vyřešit smírně, nebo jinak v rámci konsorcia nejsou časté, obsahuje konsorciální smlouva i tuto úpravu. - Modelová konsorciální smlouva DESCA obsahuje několik variant, ze kterých si mohou členové konsorcia zvolit jednu. Jedná se o kombinace mediace, arbitráže či soudního řešení sporů. Tyto možnosti obsahují vždy dvoustupňové řešení, které přichází na řadu po tom, co se v rámci konsorcia nepodařilo nalézt smírně řešení. Prvním stupněm obvykle bývá méně oficiální řešení sporu, např. pomocí mediace. Druhým stupněm už potom bývá závazná arbitráž nebo soudní spor u zvoleného soudu (v DESCA se opět jedná o belgické soudy). - První možnost se skládá z mediace u WIPO a v případě neúspěchu této mediace ve lhůtě 60 dní následuje zrychlená arbitráž opět u WIPO nebo bruselský soudu prvního stupně. Druhá možnost obsahuje opět mediaci tentokrát bMediation (bez stanovení lhůty pro dosažení dohody) a v případě stále trvajících sporu by následovala arbitráž u CEPANI nebo opět bruselské soudy. Poslední nabízenou možností je využití arbitráže u mezinárodní obchodní komory (ICC), která je jediným dalším stupněm v případě nevyřešení sporu v rámci konsorcia smírnou

	<p>cestou.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doporučení v této oblasti je vyhnout se belgickým soudům i jakýmkoliv jiným osudům a snažit se vše řešit smírnou cestou nebo v rámci mediace. Pokud by nedošlo k dohodě v rámci mediace, je lepší zvolit arbitráž u nezávislého orgánu než soudy jakéhokoliv členského státu.
Mediation	<p>Mediace</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mediace je dobrovolný způsob mimosoudního řešení sporů. Podstatou mediace je to, že mezi strany sporu vstoupí třetí nezávislá osoba tzv. mediátor, která stranou sporu není, a snaží se o dosažení kompromisu obou stran sporu. Řešení sporu však nalézají strany, mediátor je pouze prostředníkem v jejich komunikaci, který se dosažení smírného řešení snaží napomoci. - Hlavními výhodami mediace jsou rychlost, diskrétnost a menší nákladovost. V případě, že bude mediace úspěšná, bude na konci podepsána tzv. mediační dohoda, jež bude obsahovat konsenzus obou stran a strany tak budou zavázány se tímto výsledkem mediace řídit. - Mediace poskytují různé instituce – DESCIA zvolila mediaci u WIPO – světová organizace duševního vlastnictví, nebo bMediation (http://www.bmediation.eu/)
Arbitration	<p>Arbitráž</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arbitráž je další alternativou soudního řízení – tzn. další typ mimosoudního řešení sporů. Arbitráž neboli rozhodčí řízení probíhá před rozhodci nebo rozhodčími soudy. V typickém rozhodčím řízení rozhodují tři rozhodci – každá ze sporných stran jmenuje jednoho a tyti dva vybraní jmenují předsedu. - Arbitráž je oproti soudnímu řízení více flexibilní, není veřejná, což může být velká výhoda vzhledem k výsledkům projektu a také je rychlejší, největší výhody arbitráže jsou ale spatřovány právě v případech mezinárodních sporů, jelikož ani jedna strana se nechce podrobit soudům v zemi druhé smluvní strany (např. z důvodu neznalosti místního práva) – v arbitráži si mohou vybrat nezávislého rozhodce, který spor rozhodne. Rozhodce už tedy nedělá pouze prostředníka, ale na základě informací předaných o stran sporu, spor závazně rozhodne. Takovýmto

	rozhodnutím označovaným jako rozhodčí nález se poté strany musí řídit.
Court litigation	<p>Řízení před soudem</p> <ul style="list-style-type: none">- Poslední a nejméně výhodným způsobem řešení sporů je soudní řízení. Soudní řízení probíhá tedy před zvoleným soudem - v DESCA to jsou soudy belgické. Prvním problémem tedy je neznalost belgického práva a pravidel, která upravují řízení před soudem, což znamená, že bychom kromě soudních poplatků museli zaplatit i právníka, který potřebné právní předpisy zná. Další nevýhodou je zdlouhaví řešení tohoto sporu a jeho finanční náročnost. Toto řešení není pro řešení sporů v rámci konsorcia doporučováno.